

2015

GENÇLİK POLİTİKALARI

GENÇLİK POLİTİKALARI 2015

Sağlıklı Kentler Birliği
Tayakadın Mah. Doyuran Sk. No:13 Osmangazi /BURSA
www.skb.org.tr

Baskı
Furkan Ofset
www.furkanofset.com.tr

ISBN
978-605-66682-3-4

Basım Tarihi
Ekim / 2016

Bu kitapta yer alan bilgiler katkı koyan belediyelerin projelerinden derlenmiştir.

GENÇLİK POLİTİKALARI

KATKIDA BULUNANLAR

Altınova Belediyesi/Yalova
Antalya Büyükşehir Belediyesi
Balçova Belediyesi/İzmir
Bayındır Belediyesi/İzmir
Bilecik Belediyesi
Burdur Belediyesi
Bursa Büyükşehir Belediyesi
Çankaya Belediyesi/Ankara
Darende Belediyesi/Malatya
Denizli Büyükşehir Belediyesi
Erzurum Büyükşehir Belediyesi
Gebze Belediyesi/Kocaeli
İstanbul Büyükşehir Belediyesi
İzmir Büyükşehir Belediyesi
Kadıköy Belediyesi/İstanbul
Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi
Karşıyaka Belediyesi/İzmir
Kırıkkale Belediyesi
Kocaeli Büyükşehir Belediyesi
Mersin Büyükşehir Belediyesi
Mezitli Belediyesi/Mersin
Mudanya Belediyesi/Bursa
Nilüfer Belediyesi/Bursa
Odunpazarı Belediyesi/Eskişehir
Pendik Belediyesi/İstanbul
Trabzon Büyükşehir Belediyesi

YAYIN KOORDİNATÖRÜ:

Murat AR – Birlik Müdürü, Şehir Plancısı

YAYINA HAZIRLAYANLAR

Ercüment YILMAZ – Mütercim – Tercüman
Muhammed Furkan YURTSEVEN – Çevre
Mühendisi
Mustafa SEVİM – Programcı
Yunus İhsan ŞAHİN – Ekonomist

İÇİNDEKİLER

İçindekiler	
KATKIDA BULUNANLAR	2
YAYINA HAZIRLAYANLAR	2
ÖNSÖZ	4
İDEALLERİ GERÇEKLEŞTİREBİLMEK	6
GİRİŞ	8
EĞİTİM	10
SAĞLIK	20
FİZİKSEL AKTİVİTE, SPOR VE REKREASYON	23
KÜLTÜR VE SANAT	31
SOSYAL ÇALIŞMALAR	33

ÖNSÖZ

Yerel yönetimlerin gençlere yönelik politikalarını içeren bir yayın hazırlama önerisi, 6-8 Mayıs 2015 tarihlerinde Gebze’de gerçekleştirdiğimiz “Yerel Yönetimlerin Gençlik Politikaları ve Uyuşturucu Madde ile Mücadele” başlıklı konferansımızda gündeme gelmişti. Konferans süresince bu politikaların, bağımlılık ile mücadelede başarı elde edebilmek için kilit bir role sahip olduğu daha belirgin bir şekilde anlaşıldı.

26 üye belediyemizden toplam 150 çalışmanın değerlendirildiği bu yayınımda, belediyelerimizin gençliğe yönelik yaptığı ve yapacağı çalışmalar yer almaktadır. Gençlik bir toplumun dinamiğidir düşüncesinden yola çıkılarak hazırlanan çalışmaların yerel yönetimlere yol gösterici bir kaynak olması dileğimizdir.

Yayının içeriğinden de anlaşılacağı üzere, gençlerin problemlerini masa başında değil, birebir alanda keşfetmeli; gençlerin ihtiyaçlarını, endişe ve beklentilerini çözüme ulaştırma aşamasında o kuşakla

doğru iletişim kurabilecek yaklaşımları bulmalıyız. Bu işi dert edinmeli ve geniş perspektiflerle değerlendirmeliyiz.

Gençlerin problem ve ihtiyaçlarından evvel, beklenti ve potansiyellerini iyi analiz etmeliyiz. Gençliğin içindeki enerji, merak ve yeni arayışlarını karşılayacak imkânlar sunmalıyız. Doğru yönlendirilmeyen keşif çabaları, gençleri dönüşü zor olan yanlışlara götürebilecektir.

Tüm problemleri analiz edip, çözüm ve yürütme aşamalarını grup ve bireye göre değerlendirmeliyiz. Değerlendirmeler sonucu doğru bakış açısını yakalamamız önemli. Kentlerin gençlerden beklentisi kent kültürünün yaşatılmasıdır. Genç birey açısından da sunulan standartların beklentileri karşılaması ve endişelerin giderilmesi gereklidir. Gençler beklenti ve endişelerini karşılayan topluma aidiyet duyacak, kendini o kentin kültürüyle özdeşleştirecektir. Bu aidiyet; gerek yaşamını daha iyiye yönlendirme, gerekse sunulan standartları yükseltme açısından da genci yönlendirebilecek bir bilinç oluşturur.

Toplumun temel taşı olan gençlerimize sahip çıkılması ve yerel yönetimler olarak her zaman yanında olunması gerektiği kanaatindeyim.

Başta yerel yönetimlerin gençlik politikalarının bir yayın altında toplanması önerisini bizimle paylaşan Pendik Belediye Başkanımız ve Birliğimizin Encümen Üyesi Sayın Dr. Salih Kenan ŞAHİN'e ve katkılarından dolayı tüm üye belediyelerimize teşekkürlerimizi sunarım.

Saygılarımla.

Recep ALTEPE
Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı
Sağlıklı Kentler Birliği Başkanı

İDEALLERİ GERÇEKLEŞTİREBİLMEK

Hedeflerimiz büyük, hayallerimiz de... Yarından umutluyuz ve geleceğe dair beklentilerimiz de bu oranda büyük... Bizler bugünün gayreti ve zahmetiyle, ülkemizi bir adım ileriye taşıırken yarınlarımızı gençlerimize emanet ediyoruz. Gençlerimizin alacağı yolun, aşacakları engellerin daha fazla olacağını biliyoruz.

Ülkeler ve milletler gençlere verdikleri önem derecesinde gelişebilir, güçlenir ve büyür. Özellikle de şehirlerin yönetiminde yer alan bizler, yaşama sadece iştirak etmiyor, aynı zamanda müdahale ediyoruz. Etkilerinin uzun yıllar devam edeceğini bilerek ortaya koyduğumuz faaliyetlerin güzel sonuçlara vesile olmasını temenni ederek çalışıyoruz. Konu insan, hele ki gençlik olunca çalışmalarımız hassas ve iyi bir planlama istiyor. Gençlik çağı keşif ve değişim çağı, yeni olana, farklı olana ilgi artarken bizler gençlerimizi doğru ve kaliteli bilgiyle donanmış bireyler olmaları için her alanda desteklemeliyiz.

Gençlik her toplumun değişim, yenilenme ve gelişim dinamiklerinin temelidir. Temeli sağlam bir gençlik, sağlam bir değişim, dönüşüm ve gelişimi oluşturabilir. Yarınları hedefleyen bizler de gördük ki en önemli ideal, idealleri gerçekleştirebilecek bir gençlik yetiştirmektir.

Bu ideal ve hedefler doğrultusunda daha isabetli kararlar için deneyim, gözlem ve bilgilerimizi birleştirmeliyiz. Gençlerimize yönelik politikaları ortak akıl, farklı fikir ve çok yönlü bakışla belirleyerek daha yararlı işler yapabiliriz. Sağlıklı Kentler Birliği'nin üyesi belediyelerimizin gençlere yönelik politikalarının yer aldığı bu kitapçığın bizlere katkı sağlaması ümidiyle, katkı sağlayan tüm belediyelerimize teşekkür ediyorum.

Saygılarımla.

Dr. Salih Kenan ŞAHİN
Pendik Belediye Başkanı
Sağlıklı Kentler Birliği Encümen Üyesi

GİRİŞ

Gençler geleceğimizdir. Devletimizin, milletimizin geleceği olan gençler bir yandan ülke politikalarına yön vermekte, bir yandan da yerel ve ulusal politikaların hedef grubu olarak politikalardan etkilenmektedir.

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre¹ 2015 senesinde Türkiye nüfusunun (78 milyon 741 bin 53 kişi) %16,4'ünü (12 milyon 899 bin 667 kişi) 15-24 yaş grubundaki genç nüfus oluşturmuştur.

Ülkemiz genç nüfusu ile ayrıcalıklı ve dinamik bir konuma sahiptir; bunun yanında yüksek genç nüfusumuz eğitimden, istihdama, sosyal politikalardan, sağlık ve spora kadar birçok alanda gençlerimize uygun hizmetleri sunacak ve bu dinamik potansiyelden en iyi sonuçları

elde edecek politikalara ihtiyaç duymaktadır.

Ülkemizde genç nüfus konusunda bir değişim de yaşanmaktadır; TÜİK araştırmalarına göre ülkemiz Avrupa Birliği ülkelerine göre oldukça genç bir nüfusa sahip olmasına rağmen yaklaşık 6 yıllık bir gelecek içerisinde doğuşta beklenen ömrün uzaması ve toplam doğurganlık hızındaki azalış nedeniyle gittikçe yaşlanan bir nüfusa sahip olacaktır.²

Bu yayında gençlerimize yönelik ulusal politikalardan ziyade özellikle yerel yönetimlerdeki birçok değişimin ardından Sağlıklı Kentler Birliği'ne üye olan belediyelerce gençleri hedef alan çalışmalar, projeler ve politikalar incelenmiştir.

Yayının hazırlanması sırasında Sağlıklı Kentler

1 Türkiye İstatistik Kurumu Haber Bülteni, Sayı: 21517, 17 Mayıs 2016, <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=21517>, Erişim 7 Temmuz 2016

Birliği üyelerine gençlere yönelik proje ve politikalarını paylaşmaları yönünde bir çağrıda bulunulmuş ve Sağlıklı Kentler Birliği'nin 26 üyesi gerçekleştirdikleri çalışmalardan örnekleri sunmuşlardır. Bu yayında çalışmalarını paylaşmış olan Altınova Belediyesi, Antalya Büyükşehir Belediyesi, Balçova Belediyesi, Bayındır Belediyesi, Bilecik Belediyesi, Burdur Belediyesi, Bursa Büyükşehir Belediyesi, Çankaya Belediyesi, Darende Belediyesi, Denizli Büyükşehir Belediyesi, Erzurum Büyükşehir Belediyesi, Gebze Belediyesi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İzmir Büyükşehir Belediyesi, Kadıköy Belediyesi, Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi, Karşıyaka Belediyesi, Kırıkkale Belediyesi, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi, Mersin Belediyesi, Mezitli Belediyesi,

Mudanya Belediyesi, Nilüfer Belediyesi, Odunpazarı Belediyesi, Pendik Belediyesi ve Trabzon Büyükşehir Belediyesi'nin projeleri derlenerek Sağlıklı Kentler Birliği üyelerinin gençlere yönelik politikaları ortaya konmaya çalışılmıştır.

26 Sağlıklı Kentler Birliği üyesinden 150 çalışmanın değerlendirildiği bu yayında, belediyelerimizin gençliğe yönelik yaptığı ve yapacağı çalışmalar yer almaktadır. Bu projeler gruplandırıldığında Sağlıklı Kentler Birliği üyelerinin eğitim, sağlık, spor ve rekreasyon, kültür ve sanat ve sosyal alanda birçok çalışma yürüttüğü gözlemlenmektedir. Yayın içerisinde bu projeler bahsi geçen bu başlıklar altında incelenecektir.

2 Türkiye İstatistik Kurumu Haber Bülteni, Sayı: 21517, 17 Mayıs 2016, <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=21517>, Erişim 7 Temmuz 2016

EĞİTİM

Genel olarak değerlendirildiğinde her ne kadar her türlü örgün ve yaygın eğitim faaliyetlerini yürütmek Milli Eğitim Bakanlığı'nın temel sorumluluğu olsa da 5393 sayılı Belediye Kanunu ile yerel yönetimlere birçok eğitim hizmetini destekleme, yaygınlaştırma ve verme imkanları da sunulmuştur. 2015 senesinde TÜİK tarafından yayınlanan Yaygın Eğitim Faaliyetleri araştırmasında³ da 2014 yılında düzenlenen kursların %60,2'sinin bakanlık ve bağlı kurum/kuruluşlar, %24,1'inin belediyeler, %8,4'ü vakıf ve dernekler, %6,6'sı üniversiteler ve %0,8'i ise konfederasyon veya sendikalar tarafından gerçekleştirildiği belirtilmektedir. Bu kapsamda Belediyeler, yaygın eğitim faaliyetlerinin %24,1'ini gerçekleştirerek eğitim açısından önemli bir rol oynamaktadır. Kuşkusuz yaygın eğitim faaliyetlerinin tamamı gençlere yönelik değildir fakat Belediyeler eğitimi sadece kurslar açarak değil, birçok farklı yoldan da desteklemektedir.

Altınova Belediyesi - Gençlik Merkezi Çalışmaları

Örneğin Yalova Altınova Belediyesi gençlerin serbest zamanlarını sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetlerle değerlendirmek, bilgi ve beceri sahibi olmalarına yardımcı olmak amacıyla Altınova Gençlik Merkezi'ni açmıştır. 2014 senesinde açılan merkez birçok faaliyet yürütmekte, gençlerin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda bilgi ve becerilerini artırmak için desteklemektedir.

Antalya Büyükşehir Belediyesi ise eğitim faaliyetlerini çeşitli yollarla desteklemektedir. Buna bir örnek Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Akdeniz Turistik Otelciler ve İşletmeciler Birliği ve Alanya Turistik İşletmeciler Derneği ile ortaklaşa olarak gerçekleştirilen "Başarılı Öğrencilere Tatil İyi Gelecek" adlı projedir. Proje kapsamında Antalya İli sınırları içerisinde bulunan otellerde, Ortaokul ve Liselerde öğrenim gören okul birincisi öğrencileri ödüllendirmek, motive etmek amacıyla aileleriyle birlikte tatil imkânları sunulmaktadır.

Antalya Büyükşehir Belediyesi ve Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü ortaklığında yürütülen bir başka çalışma ise "Başkan Türel Gençlerle Buluşuyor" etkinliğidir. Bu kapsamda lise ve dengi okullarda öğrenim gören gençlerin sorunlarını yerinde dinlenmekte ve okulların eğitim öğretimle ilgili sorunları tespit edilerek, çözüm üretmeye ve etkili bir iletişim ortamının oluşturulmasına çalışılmaktadır. Antalya Büyükşehir Belediyesi'nce eğitime destek

3 Yaygın Eğitim Faaliyetleri Araştırması, 2014, Türkiye İstatistik Kurumu Haber Bülteni, Sayı: 18526
28 Ağustos 2015, <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=18526>, erişim 7 Temmuz 2016

amacıyla gerçekleştirilen bir başka faaliyet ise başvuruda bulunan Akdeniz Üniversitesi öğrencilerine yapılan ev eşyası desteğidir.

Sağlıklı Kentler Birliği üyelerinden Bilecik Belediyesi ise Bilecik İnsan Hak ve Değerlerini Koruma Derneği tarafından yürütülen ve Türkiye Cumhuriyeti Gençlik ve Spor Bakanlığı ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü ortaklığında gerçekleştirilen “Geleceğimizi Yazalım Projesi” ile eğitime farklı bir yönden destek olmuştur. Söz konusu proje kapsamında gençlerle “CeBIT Eurasia 2014” Bilişim fuarına katılmış, Proje Merkezinde 17 öğrencinin katılımıyla “İnternet Programcısı” sertifikasyon programı yürütülmüş, “Sosyal Medya Farkındalığı” konferansı gerçekleştirilmiş, 25 öğrencinin katılımıyla “Web Uygulamaları Geliştirme” sertifikasyon programı gerçekleştirilmiştir. Ayrıca sertifika programına katılan öğrenciler arasında “Web Tasarım Yarışması” düzenlenmiş ve proje sonunda “Güvenli İnternet Kullanımı” Konferansı gerçekleştirilmiştir. Bilecik Belediyesi ayrıca her yıl öğrencilere dağıttığı eğitim setleri ile okuma kitaplarının yanı sıra okul park ve bahçe düzenleme çalışmaları, öğretmen odalarının yenilenmesi çalışmaları, malzeme ve ekipman temini, yaz spor okulları faaliyeti gibi birçok başlıkta çalışmalar yapmaktadır.

Malatya Darende Belediyesi ise “Tarihi İlçede Fırsatlar (Sodes)” adlı projeleriyle amatör turizm rehberliği ve aşçılık kursları açmayı

Malatya Darende Belediyesi - Tarihi İlçede Fırsatlar (Sodes) Projesi

hedeflemektedir. Bu kapsamda bir yandan ilçelerinin tanıtımı, kentlilik bilincinin geliştirilmesi ve bir yandan da kursiyerlerin istihdam fırsatlarının geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Gebze Belediyesi ise Gebze İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ile birlikte eğitimi destekleyen Başarı Festivali adlı bir proje yürütmektedir. Projenin amacı Gebze’de yaşayan orta ve lise derecesindeki okullarda bulunan başarılı öğrencileri ödüllendirmek ve gençlerin başarısının devamlılığını sağlayarak onları motive etmektir; proje aynı zamanda gençleri bisiklet kullanmaya teşvik ederek doğal yaşama yönelmelerini sağlamayı ve gençleri spor yapmaya ve doğayı korumaya özendirmeyi de amaçlamaktadır. İki aşamalı projenin ilk etabında ilçedeki orta öğrenim ve lisede eğitim gören her okuldan okul puanlamasına göre ilk üçe giren öğrencilere bisiklet ödülü verilmiştir (İlk etapta orta öğrenimde 123 ve lisede öğrenim gören 57 başarılı öğrenciye bisiklet ödülü verilmiştir). Ayrıca çeşitli spor

Gebze Belediyesi - Gençlik Faaliyetleri

dallarında, edebiyat, görsel sanatlar ve beceri alanlarında başarılı 261 öğrenci de bisiklet ile ödüllendirilmiştir. İkinci Başarı Festivalinde ise orta öğrenim ve lise düzeyinde ilçedeki okullardaki her sınıf birincisine bisiklet hediye edilmiştir (İkinci Başarı Festivalinde 808'i orta öğrenim ve 553'ü lise öğrencisi toplam 1361 öğrenci düzenlenen törenle bisikletle ödüllendirilmiştir). Ayrıca ödül alan öğrencilerle "SAĞLIK İÇİN YEŞİL PEDAL ETKİNLİĞİ" de

düzenlenerek bisiklet kullanımının teşvik edilmesi amaçlanmıştır.

Denizli Büyükşehir Belediyesi ise gençleri bağımlılık yapıcı maddelerden uzak tutmak amacı ile metruk binaların yıkımından, spor kurslarına, sosyal çalışmalardan, müzik eğitimlerine kadar bir dizi faaliyet yürütmekte olup bunlardan "Bilgi Evi ve Etüt Merkezleri" projesi bir yandan gençlerin

kötü alışkanlıklardan uzak tutulmasına destek vermekte ve diğer yandan eğitime destek olmaktadır. Proje kapsamında özellikle dezavantajlı bölgelerde yaşayan 7-14 yaş arası çocukların okul öncesinde veya sonrasında vakit geçirecekleri bilgi evi etüt merkezleri kurulmuştur. İlköğretim çağındaki öğrenciler, öğretmenler eşliğinde sağlıklı bir ortamda derslerini yapma imkanı bulmakta ve arta kalan zamanlarında satranç, dans, drama ve kitap okuma saatleri ile kaliteli vakit geçirmektedirler. İlki 2006 yılında kurulmuş olup 2014 yılında 9 adet merkeze ulaşmıştır ve 2200 öğrenciye eğitim vermektedir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi ise "Akıllı Eğitim", "Bir Takdir de Büyükşehir'den", "Tercih Danışma Merkezleri" ve "Sanat ve Meslek Eğitimleri Kursları (İSMEK)" gibi projelerle eğitim hizmetleri sunmakta ve eğitim hizmetlerini desteklemektedir. "Akıllı Eğitim" projesinin amacı sınavlara girecek olan ve sistemli bir şekilde hazırlanmak isteyen herkese basit, anlaşılır ve pratik bir yolla sunulan ücretsiz çevrimiçi eğitim hizmetidir. 2008 yılında ilk çevrimiçi dersane olarak hayata geçirilen ve TEOG ve YGS-LYS sınavlarına hazırlanan öğrenciler için hizmete sunulan proje kapsamında 260'nin üzerinde kullanıcıya hizmet verilmiştir.

"Bir Takdir de Büyükşehir'den" projesinde ise ilk ve ortaöğretimde başarılı öğrenciler

ödüllendirmektedir. Çocukları ders çalışmaya teşvik etmek, motivasyonlarını ve başarılarını arttırmayı amaç edinen projede öğrencilere futbol topu, basketbol topu, zekâ geliştirici oyunlar (Sudoku, Tetris) ile 101 Temel Eser, Puzzle, Tübitak yayınlarından oluşan kitaplar, çanta, kalem ve kırtasiyeden oluşan ödül paketleri hediye edilmektedir. 2011 yılından itibaren her yıl sömestr ve yılsonu olmak üzere 2 defa yapılan ödüllendirme ile bu güne kadar toplam 50.092 öğrencinin okul hayatındaki başarıları hediyelerle ödüllendirilmiştir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin "Tercih Danışma Merkezleri" adlı projesi ise her yıl Yükseköğretime Geçiş Sınavı (YGS) ve Lisans Yerleştirme Sınavı (LYS) sonrasında öğrencilere seçimlerinde yardımcı olmak için İstanbul'un birçok ilçesinde kurulan tercih danışma merkezlerinde uzman eğitmenler desteğinde bilgisayar ortamında ücretsiz olarak rehberlik hizmeti sunulmaktadır. 2005 – 2014 yılları arasında 428 bin öğrenci tercih danışmanlık hizmetinden yararlanmıştır.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin bir başka eğitim hizmeti de İSMEK Sanat ve Meslek Eğitimleri Kurslarıdır. İstanbul Büyükşehir Belediyesi İnsan Kaynakları ve Eğitim Daire Başkanlığı Hayat Boyu Öğrenme Müdürlüğü bünyesinde İstanbulluların talepleri doğrultusunda sanat ve meslek eğitimleri ve ayrıca sağlıklı yaşam amaçlı sportif faaliyetler yürütülmektedir. 1996

yılında faaliyetlerine başlayan İstanbul Sanat ve Meslek Eğitimi Kursları (İSMEK) İstanbul'un 38 ilçesinde faaliyetlerine devam etmektedir. Sanat ve Meslek Eğitimleri ile bireylerin kişisel gelişimlerine katkıda bulunmak, sosyalleşmesini sağlamak, tüketici konumdan üretici konuma geçirmek, aile bütçesine katkı sağlamak, mesleklerinde yeterliliği artırmak veya meslek sahibi yapmak amaçlanmaktadır. Dil kursları, müzik kursları, el sanatları kursları, ahşap teknolojileri, bilişim teknolojileri, giyim üretim teknolojileri, kişisel gelişim eğitimleri gibi birçok üst başlıkta toplanan eğitimler 338 branşta devam etmektedir. Eğitim öğretim dönemi baz alınarak yürütülen faaliyetler tamamen ücretsiz ve herkesin katılımına açık olarak yürütülmektedir. İSMEK bünyesinde sanat ve meslek eğitimlerinin yanında sağlıklı bireylerin yetişmesi, sosyalleşme ve dayanışmasını sağlamak amacıyla ekonomik ve zaman yetersizliğinden dolayı spor imkanı bulamayan İstanbullulara yönelik faaliyetler de yürütülmektedir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi ayrıca gençlerin meslek seçimi sürecinde içinde yaşadıkları toplumda kabul gören değerlerin ve hedef olarak belirlenen yaşam biçimlerinin belirleyici olup olmadığını saptamak ve buna göre gençlerin meslek seçimi öncesi rehberlik hizmetlerinden daha fazla yararlanabilmeleri konusunda çözüm önerileri sunmak ve

üniversite adaylarının sınavlarındaki başarılarını arttırmak, gelecekteki meslek ve yaşam konularında yol göstermek, kendilerine en uygun kariyer planını yapmalarına yardımcı olmak hedefleriyle "Doğru Meslek ve Tercih Konferansları" düzenlemektedir. İstanbul Aydın Üniversitesi ile ortaklaşa yürütülen faaliyet 2015 yılında başlatılmış ve konferanslara 15 ilçeden 78 okul katılım sağlamıştır. Toplamda ise 3640 lise öğrencisi bu eğitimlerden faydalanmıştır.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi ayrıca 2005 yılından bu yana İstanbul Aydın Üniversitesi işbirliği ile "Kariyer Eğitim Günleri" projesini yürütmektedir. Öğretim üyelerinin yanında iş, sanat ve spor adamlarının iştirakleri ile gerçekleştirilen proje, üniversite öğrencilerinin donanımlarını arttırmak, mezuniyet sonrası istihdam olanaklarına katkıda bulunabilmek amacıyla verilen kişisel gelişim eğitimlerini kapsamaktadır. Kariyer Eğitim Günleri projesi kapsamında bugüne kadar yurtdışından 34, İstanbul dışından 75, İstanbul'dan ise 49 üniversiteye mensup toplam 7633 öğrenci eğitimlerden faydalanarak İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve İstanbul Aydın Üniversitesi onaylı başarı sertifikası almaya hak kazanmıştır.

İzmir Büyükşehir Belediyesi ise Abla Ağabey Kardeş Projesi, Kent Koleji Teknik Meslek Kursları ve İBB İzmir Kent Koleji projeleriyle eğitimi desteklemektedir. Abla, Ağabey, Kardeş Projesi ile kentsel ve sosyal olanakları kısıtlı

İzmir Büyükşehir Belediyesi - Abla Ağabey Kardeş Projesi

ilkokul düzeyinde 4. sınıf, ortaokul düzeyinde ise 5, 6 ve 7. sınıf öğrencilerine ablalık, ağabeylik yapacak ve rol model olacak üniversiteli gençlerle buluşturmak, karşılıklı etkileşimle yaşamdan beklentilerini yükseltmek, çocukları üniversite eğitimi almaları ve ailelerin koşullarını bu duruma uyarlamaları için özendirmek amaçlanmıştır. Projenin yürütülmesinde öğrencilerin öğretmenleri ve farklı sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yapılmaktadır. Projede yer alan gönüllüler, her yıl Kasım ayından başlayarak diğer yılın Mayıs ortasına kadar Cumartesi günleri 10:00 ile 13:00 saatleri arasında, sosyal olanaklara erişimi kısıtlı ailelerin evlerine giderek ilkokul 4, ortaokul 5, 6 ve 7. sınıfa giden çocuklarının psikolojik ve sosyal gelişimlerine ve ders başarılarına katkı

sağlamaktadırlar. Proje, Türkiye Üniversiteler Konseyi tarafından Üniversite, Yerel Yönetim İşbirliği'ne örnek proje olarak seçilmiş ve Urfa Halil İbrahim Şenlikleri Yerel Yönetim Projeleri Yarışması'nda birincilik ödülü almıştır. 2007 yılından bu yana süren projede 5858 gönüllü görev almış, 4924 kardeşe ulaşılmıştır.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin bir diğer projesi ise "Kent Koleji Teknik Meslek Kurslarıdır". Projenin amacı doğrudan işverenin talep ettiği nitelikler esas alınarak sektör ve alt sektörlerle yönelik kurslar açılmasıdır. Kurslarda her sektörde işverenin talep ettiği nitelikler ve temininde güçlük çekilen branşlar tercih edilmektedir. Kent Koleji Teknik Meslek Kursları sayesinde yerel düzeyde mesleki eğitim, istihdam, sanayi kurumları bir araya getirilerek diyalog sağlanmakta ve mesleki branşların piyasadaki eğilimlere paralel olarak revize edilmesine olanak tanınmaktadır. Proje, Ege Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi (EGESEM), Dokuz Eylül Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi (DESEM), Makine Mühendisleri Odası İzmir Şubesi, Çınarlı Endüstri Meslek Lisesi, Mimar Sinan Endüstri Meslek Lisesi, Halk Eğitim Merkezleri, İŞKUR İzmir Bölge Müdürlüğü ortaklığında yürütülmektedir. Kent Koleji Şube Müdürlüğüne bağlı 11 kurs merkezi bulunmaktadır. 2014-2015 eğitim yılında 11 kurs merkezinde 73 branşta 232 kurs açılmış olup, bu kurslara 6147 kursiyer kayıt

yaptırmıştır. Tamamlanan 184 kurstan toplam 2484 kursiyer mezun olmuştur.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin bir diğer eğitim projesi de Yaşar Üniversitesi AR-GE ve Uygulama Merkezi (YAGEM), Ege Üniversitesi Güneş Enerji Enstitüsü (EÜGÜEE), Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO), İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği (İESOB) ile ortaklaşa yürütülmekte olan "İBB İzmir Kent Kolejidir". Çalışma ve İş Kurumu İzmir İl Müdürlüğü (İzmir İŞKUR), Ege Üniversitesi Ege Meslek Yüksekokulu (EÜ EMYO), Türkiye Genç İş Adamları Derneği Ege Şubesi (TÜGİAD) ve Ege Serbest Bölge Kurucu ve İşleticisi (ESBAŞ)'den oluşan geniş bir iştirakçi desteğine sahip bu projenin hedefi İzmir'de kent genelindeki işsizliğin azaltılmasına ve yerel ekonomik gelişme ve rekabet gücüne katkı sağlamak üzere anahtar, genişleyen ve yükselen sektörler başta olmak üzere öncelikli sektörlerde yerel işgücü piyasasında talep edilen niteliklerde insan kaynaklarının geliştirilmesi, beceri eksikliği ve nitelik uyumsuzluğunun azaltılmasına yardımcı olacak mesleki eğitim hizmeti sağlamak üzere yerel işbirliğine dayalı İBB İzmir Kent Koleji Modeli'nin uygulanmasıdır. Ocak 2015'te başlayacak olan proje 2016 senesinin Aralık ayında tamamlanacaktır.

Karşıyaka Belediyesi ise eğitimde fırsat eşitliği yaratmak ve yerel halkı da yönetim sürecine dahil etmek amacıyla "Karşıyaka'nın Filizleri–Her Apartman ile bir Öğrenci Okutuyoruz" projesini

Karşıyaka Belediyesi - Karşıyaka'nın Filizleri

başlatmıştır. Bu projenin amacı Karşıyaka İlçesi sınırlarında oturan maddi geliri olmayan veya yeterli olmayan üniversite öğrencilerine öğrenim süreleri boyunca katkı sağlamaktır. Proje Kapsamında, Karşıyaka İlçe Sınırları içerisinde oturan üniversite öğrencilerine 10 ay boyunca burs verilmiştir. Burs alacak öğrenciler yönetim kurulu tarafından oluşturulan heyet ile tespit edilmiştir. Burs ücretleri, destekte bulunan apartman yönetimleri veya belirlenen temsilciler tarafından öğrencilerin hesaplarına aktarılmaktadır. Karşıyaka Belediyesi projenin koordinasyonunu üstlenmiştir. Projede 200'e yakın öğrenciye destek olunmuştur.

Eskişehir Odunpazarı Belediyesi ise eğitimi halk kütüphaneleri ile desteklemektedir. Çocuk ve gençlerin kullanabileceği kütüphaneler

kurarak bir yandan kitap okuma alışkanlığının toplumun tüm kesimlerine kazandırılması hedeflenmektedir.

Trabzon Büyükşehir Belediyesi ise ücretsiz dershanelerle eğitime destek olmaktadır. Proje kapsamında ücretsiz dersane hizmetini alan ve LYS'ye giren 435 öğrencinin %90.11'i çeşitli üniversitelerin 4 yıllık lisans ve 2 yıllık ön lisans programlarına yerleşmiştir. Proje kapsamında 26 öğretmen tarafından 8 branşta eğitimler

Trabzon Büyükşehir Belediyesi Eğitim Faaliyetleri

gerçekleştirilmektedir.

Trabzon Büyükşehir Belediyesi ayrıca "Girişimcilik Eğitimi Kursu" projesi ile girişimcilik kültürünü yaygınlaştırmak ve girişimcileri iş planı kavramı ile tanıştırmak başarılı işletmelerin kurulmasını sağlamak amacıyla İŞKUR İl Müdürlüğü, KOSGEB iş birliğinde bir

proje yürütmektedir. Proje kapsamında 25'er kişilik gruplara 10'ar günlük periyotlar halinde kurslar verilecek ve toplamda yaklaşık 200 kişi yararlanacaktır.

Pendik Belediyesi ise Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı (Türkiye Ulusal Ajansı) Erasmus programı ve Stratejik Ortaklıklar alt programı kapsamında hibe almaya hak kazandığı "Genç Girişimcilerle Genç Sosyal Girişimler" (Young Social Enterprises with Young Entrepreneurs) projesi ile eğitim faaliyetlerini desteklemektedir. Toplam bütçesi 258.990,00 Euro olan proje Çek Cumhuriyeti, Fransa, Almanya ve Türkiye'den 6 paydaşa sahiptir. Proje bir E-öğrenme platformunun kurulmasını ve sosyal girişimci olmak isteyenlere ve eğitimcilerine ücretsiz karma eğitim ve uzaktan eğitim imkanları sağlamayı hedeflemektedir.

Pendik Belediyesi ayrıca Pendik Mesleki Gelişim ve Yönlendirme Merkezi'ne sahiptir. Bu merkezde lise mezunu ve eğitimine ara vermiş olan ve istihdama katılamayan gençlere mesleki ve teknik eğitimler verilerek, hem topluma hem de iş yaşamına kazandırmak ve istihdam edilebilirliklerini artırmak hedeflenmiştir. PESİAD ve Pendik İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ile ortaklaşa yürütülen proje, İstanbul Kalkınma Ajansı Kar amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yönelik Çocukların ve Gençlerin Girişimcilik, Beceri ve Geleceklerini Destekleme 2012 Mali Destek

Programı kapsamında hibe almıştır. Projede koordinatör kuruluş olan Pendik Belediyesi, Mesleki Gelişim ve Yönlendirme Merkezini kurarak, 15-24 yaş arası 300 çocuk gence ve 60 eğitime eğitim düzenlemiştir. 8 ay boyunca toplam 2400 saat süren eğitimler, kişisel gelişim, mesleki yönlendirme ve teknik eğitimler olarak katılımcıların ilgi alanlarına göre çeşitlilik göstermiştir. Bu eğitimlerin yanı sıra gençlerin yaşamlarını daha etkili planlayabilmelerini sağlamak amacıyla danışmanlık ve koçluk hizmetleri de sağlanmıştır.

Mersin Büyükşehir Belediyesi ise gençlerin eğitimine farklı bir yönden destek olmuştur. Mersin Büyükşehir Belediyesi'nin stratejik hedefleri kapsamında, sağlıklı bir toplum oluşturmak amacıyla genç nüfusu bilinçlendirici paneller düzenleyerek sağlıklı bireyler yetiştirmek yer almaktadır. Bu hedef doğrultusunda 2015 senesinde dört konferans düzenlenmiş ve öğrenciler, sınav dönemlerinde verimli ders çalışma, önlerindeki engelleri kaldırma ve sınav kaygısının önüne geçebilme yöntemleri hakkında bilgilendirilmiştir. Toplamda 1450 katılımcının yer aldığı eğitimde katılımcılar, konu dahilindeki sorularına uzmanlardan direkt cevap alabilmişler ve sınav dönemi ve sınav esnasında karşılaşılabilecekleri problemlerle başa çıkma hususunda bilgilendirilmişlerdir.

Çankaya Belediyesi ise Çankaya ilçesi sınırları içerisinde sahip olduğu toplam 21

adet Çankaya Evi ile çeşitli kurslar, sosyal etkinlikler, eğitim ve seminer programları ve gönüllü etüt çalışmaları konularında faaliyet göstermektedir. Amaç gençlerin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarının karşılanması, çeşitli kurs hizmetlerinin sunulması ve gönüllü çalışmaların örgütlenmesidir. Çalışmalar Çankaya Halk Eğitim Merkezi, Devlet Üniversiteleri ve Özel Üniversiteler ve Üniversitelerin Eğitim Alanındaki Toplulukları, Sivil Toplum Kuruluşları ortaklığında yürütülmektedir. Eylül-Haziran aylarında 24 farklı branşta hobi kursu, 6 farklı branşta meslek edindirme kursu, 6 farklı branşta dil kursu ve 6 farklı branşta kişisel gelişim kursu verilmektedir. Ayrıca Öveçler ve Bademlidere Çankaya Evlerinde gençlere Psikolojik Danışmanlık Hizmetleri de verilmektedir. Bunların yanı sıra Bademlidere, Balgat, Karakusunlar, Mimar Sinan ve Umut Çankaya Evleri'nde ilköğretim çağındaki öğrencilerden dershaneye gitme ya da özel kurs alma imkanı olmayanlara (4, 5, 6, 7 ve 8. sınıf) okula yardımcı olmak için üniversitelerin eğitim alanındaki topluluklarına üye öğrencileri tarafından gönüllü ders verilmiştir. Tüm bu faaliyetler sonunda 2015 yılında 5 Çankaya Evi'nde hafta içi ve hafta sonu ilköğretim, ortaokul ve lise düzeyinde 18 kurs açılmıştır. Etüt alanında ise Çankaya Belediyesi ile işbirliği içinde bulunan üniversitelerin eğitim alanındaki topluluklarına üye gönüllü öğretmen adayı

öğrenciler tarafından etüt öğrencilerine eğitim verilerek destek olunmuştur. Çankaya Belediyesi ayrıca 2017 senesinde hizmete açacağı Gençlik Merkezi'nde bir Gençlik Danışma Birimi kurarak gençlerle birlikte kültürel etkinlikler gerçekleştirilmeyi, çeşitli alanlarda üniversite ve sivil toplum örgütleriyle işbirliği yapmayı ve Gençlik Merkezi fikir ve uygulama projesinin hazırlanmasını amaçlamaktadır.

Sağlıklı Kentler Birliği'ne üye belediyeler

tarafından gönderilen örnek projeler bir bütün olarak değerlendirildiğinde eğitim faaliyetlerinin çok yönlü olarak desteklendiği görülmektedir. Birçok belediye geniş kapsamlı ortaklıklar da kurarak düzenledikleri sanat ve meslek kursları, öğrencilerin motivasyonlarını artırıcı teşvik ve ödüllendirme girişimleri, eğitim danışmanlığı ve rehberlik hizmetleri, burs imkanları, eğitim seti destekleri, kütüphane ve etüd merkezleri gibi çalışmalarıyla gençlerin eğitimine destek olmaktadır.

Çankaya Belediyesi - Gençlik Merkezi Faaliyetleri

SAĞLIK

Yerel yönetimler toplum sağlığının korunması ve geliştirilmesi konusunda çok geniş sorumluluklara sahiptir. Öyle ki, toplu ulaşımdan, parklara, çevre temizliği hizmetlerinden, sosyal hizmetlere ve şehir planlamasına kadar yapılan her çalışma insan sağlığını etkilemektedir. Sağlık hizmetlerinden bahsedildiğinde genel olarak tedavi hizmetleri akla gelmektedir. Buna karşın belediyelerin sağlıklı çevre koşullarını yaratmaya ve sürdürmeye yönelik çalışmaları temel öneme sahiptir.

TÜİK tarafından yayınlanan “İstatistiklerle Gençlik”⁴ haber bülteninde gerçekleştirilen yaşam memnuniyeti araştırması sonuçlarına göre gençlerin mutluluk kaynağı olan değerlerde ilk sırayı %49,4 ile sağlık alırken, bunu %21,6 ile başarı, %20,2 ile sevgi izlemiştir.

DSÖ Avrupa Bölgesi’ndeki 53 Üye Devlet tarafından kabul edilen “Sağlık 2020: Yönetimler ve toplum arasında sağlık ve esenliğe yönelik eylemleri destekleyen Avrupa politika çerçevesi”⁵ belgesinde de sağlığın sosyal ve çevresel belirleyicileri üzerinde çalışmanın çok sayıda eşitsizlikleri etkin olarak giderebileceği belirtilmekte; kentlerin sağlığın belirleyicilerini dikkate alarak geliştirilmesinin sağlık açısından hayati öneme sahip olduğu ve bu kapsamda da belediye başkanları ve yerel yönetimlerin sağlık ve esenliğin geliştirilmesi için daha önceden hiç

olmadığı kadar önemli bir role sahip olduğu belirtilmektedir.

Sağlıklı Kentler Birliği üyelerinin sağlıklı çevre koşullarını yaratmayı ve sürdürmeyi hedefleyen birçok projeye sahip olduğu bilinmektedir. Fakat bu yayın için gönderilen sınırlı sayıdaki proje arasında özellikle eğitim ve bilinçlendirme, sigara ile mücadele, sağlık taramaları, rehabilitasyon, fiziksel aktivite, ruh sağlığı ve psikolojik danışmanlık, beslenme ve diyet alanında projeler yer almıştır. Projelerden bazıları direkt olarak hastalıkları önleyici, sağlığı geliştirici ve sağlık okuryazarlığını geliştirici projeler olarak göze çarpmaktadır.

Örneğin İzmir Balçova Belediyesi “BAK” (Balçova’nın Kalbi) adlı projesiyle dünyadaki toplam ölümlerin üçte birini oluşturan ve ülkemizde de ölüm nedenleri arasında ilk sırayı alan kalp ve damar hastalıklarının önlenmesine yönelik olarak, Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi ile birlikte 3 Mayıs 2007’de 10 senelik bir proje başlatmıştır. Proje, toplum düzeyinde sağlıklı bireylerde yapılan girişimlerle kalp ve damar hastalıklarının oluşmasının önlenebileceğinden hareketle başlatılmıştır. 10 yıl sürecek projede 45 bin kişinin sağlık taramasının yapılması, kalp taramalarının yapıp hasta olanların tedaviye yönlendirilmesi hedeflenmektedir. Belediye

4 İstatistiklerle Gençlik, 2015, Sayı: 21517, 17 Mayıs 2016, <http://tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=21517>, Erişim: 27 Temmuz 2016

sağlık güvencesi olmayanlara maddi destek vermeyi de hedeflemektedir. Projenin başından bu yana ilçede yaşayan 9500 kişinin sağlık taraması yapılmıştır. Ayrıca belediye bünyesinde bir “Sigarayı Bıraktırma Merkezi” açılmıştır ve Balçova Belediyesi 171 Alo Sigara Bırakma Hattı ile beraber çalışmaya başlamıştır.

Balçova Belediyesi ayrıca bir Rekreasyon Terapisi Yaz Kampı projesi de yürütmektedir. Proje kapsamında Balçova ilçesinde yaşayan ve bir okula devam eden 20 alt gelişim grubu öğrencisi ile normal gelişim gurubunda olan 10 öğrencinin rekreasyon terapisi ile bir kampa katılmalarını sağlamak ve engelli bireyleri kaynaştırma, oyun temelli gelişim ve rekreasyon terapisi tedavisi gibi çeşitli yöntemlerle zihinsel, fiziksel ve sosyokültürel gelişimlerine doğrudan katkı sunmak amaçlanmaktadır. Proje DEÜ Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu ortaklığında yürütülmekte olup 2013 ve 2014 yazında başlatılmıştır ve 10 yıl sürecektir.

Erzurum Büyükşehir Belediyesi ise hareketsiz yaşamdan uzaklaşmayı, aktif ulaşımı teşvik etmeyi hedefleyen “Bisikletler Yollarda” projesini oluşturmaktadır. Proje kapsamında insanlar bir yandan sağlık için spora teşvik edilirken diğer yandan da trafik ve park ihtiyaçlarını azaltmayı amaçlanmaktadır. Projede ayrıca çeşitli yarışmalarla vatandaşlara bisiklet hediye edilecektir. Erzurum Büyükşehir Belediyesi’nin bir başka projesi ise “Farkında Mısınız?” adlı

projedir. İnsanların yoğun olarak kullandığı yerlerde, 15 yaş ve üstü tüm yaş gruplarında insanların vücut yağ oranı ve vücut kütle endekslerini ölçmeyi ve bilgilendirme yoluyla insanları egzersiz yapmaya teşvik etmeyi hedeflemektedir.

Mersin Büyükşehir Belediyesi ise Sağlıklı Yaşam Merkezi adlı bir projeye sahiptir. Henüz kurulum aşamasında olan merkez, DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı VI. Faz’ının genel konuları olan herkesin sağlığının geliştirilmesi ve sağlık alanındaki eşitsizliklerin azaltılması, sağlık alanında liderlik ve katılımcı yönetişimin iyileştirilmesi amacıyla ve Mersin Büyükşehir Belediyesinin stratejik hedefleri doğrultusunda oluşturulmaktadır. Proje kapsamında Kanseri Tanı ve Tarama Merkezleri (Ketem), Gebe Eğitim Sınıfları, Sigara Bırakma Poliklinikleri, Evde Sağlık ve Bakım Hizmetleri, Ruh Sağlığı, Ergen Psikolojisi ve Psikolojik Danışma Merkezleri, Beslenme ve Diyet Danışmanlık Odaları, Sağlam Çocuk Polikliniği, Egzersiz ve Spor Salonu, Laboratuvar ve Kan Alma Birimi ve Eğitim Salonunun yer alması planlanmıştır.

Trabzon Büyükşehir Belediyesi ise yürüyüşü ve aktif yaşamı teşvik etmek için yaratıcı bir yola başvurmuştur. Trabzon İlinde Meydan Parkı ve Atapark’ın ardından, yürüyüş yolunu da ücretsiz internet bağlantısıyla donatmıştır. Sağlıklı yaşam yolunda yürüyüş ve spor yapan vatandaşlar cihazlarından internete ücretsiz

5 Dünya Sağlık Örgütü, Sağlık 2020: Yönetimler ve toplum arasında sağlık ve esenliğe yönelik eylemleri destekleyen Avrupa politika çerçevesi, <http://www.skb.org.tr/wp-content/uploads/2010/07/Sa%C4%9Fl%C4%B1k-2020-Kitap%C3%A7%C4%B1k-Mail.pdf>, Erişim: 27 Temmuz 2016

olarak bağlanabilmektedir.

Pendik Belediyesi sağığı “Pendik Sağlıklı Yaşam Merkezi” ve “Aktifim Toplumun İçindeyim: Engelli Çocuk ve Gençler İçin Fizik Aktivite Merkezi” adlı projeleriyle desteklemektedir. Pendik Sağlıklı Yaşam Merkezi, Pendik’te 14-18 yas arası gençleri hedef kitle edinen bir Sağlıklı Yaşam Merkezi kurulması, merkez aracılığıyla gençlerde ve ailelerinde sağıklı beslenme ve fiziksel aktivite konusunda bilgi, tutum ve davranış değışikliği oluşturulması, bireylerin Beden Kitle İndeksi (BKI) konusunda bilgi düzeyini artırılması ve fazla kilolu ve obez gençlerin ideal kilo aralığına yaklaştırılması, gençlerde obezite, fazla kilo ve sağıksız yaşam alışkanlıklarından doğan olumsuz benlik algısının azaltılması, ilçedeki tüm ailelerde ve lise öğretmenlerinde sağıklı beslenme ve fiziksel aktivite konularındaki bilgi düzeyinin artırılarak farkındalık oluşturulması ve merkezde verilen iletişim eğitimleriyle gençlerin kendilerini toplumsal yaşamdan soyutlamalarının önüne geçilerek gençlerin toplumsal hayata kazandırılması amaçlanmıştır. İstanbul Kalkınma Ajansı 2014 Yılı Çocuklar ve Gençler Mali Destek Programı kapsamında ajanstan alınan hibe ile ve İstanbul Halk Sağlığı Müdürlüğü ve Pendik Kaymakamlığı ortaklığında yürütölen projede, proje merkezi kurulmuş ve 576 gence beslenme danışmanlığı, fizik aktivite danışmanlığı ve

psikolojik danışmanlık hizmetleri verilmiş, 300 gence iletişim, kültür, sanat ve spor eğitimleri sağılanmış ve 300 genç ile birlikte dış mekan etkinlikleri gerçekleştirilmiştir. Ayrıca 100 genç ile 36. Avrasya Maratonu’na katılım sağılanmış ve 300 genç ile paintball etkinliği düzenlenmiştir.

Pendik Belediyesi’nin İstanbul Kalkınma Ajansı 2012 Yılı Sosyal İçerme Mali Destek Programı kapsamında yürüttüğü diğer projesi ise “Aktifim Toplumun İçindeyim: Engelli Çocuk ve Gençler İçin Fizik Aktivite Merkezi” adlı projesidir. Gedik Üniversitesi koordinatörlüğünde ve Pendik Belediyesi ortaklığında yürütölen projede 0-24 yaş arası engelli gençlerin fizik aktivite kapasitelerini artırmaya yönelik olarak Dolayoba Spor Kompleksi’nde bir merkez kurulmuş ve kurulan merkezde gençlere uzmanlar eşliğinde egzersiz yapma imkanı sunulmuştur. Pendik Belediyesi ve Pendik Kaymakamlığı ortaklığında yürütölen projede fiziksel engelli çocuk ve gençler günde iki sefer halinde velileri ile birlikte evlerinden alınarak proje merkezine ulaştırılmıştır. Proje merkezinde uzman eğitimciler eşliğinde ailelerle birlikte çocuk ve gençlerin hareket kapasitelerini artırmaya yönelik egzersiz programları uygulanmıştır. Böylece ailelerin de konu ile ilgili bilgi sahibi olmaları sağılanmış ve programları evlerinde uygulayabilmelerine imkan verilmiştir. Ailelere özel eğitimler düzenlenerek fiziksel engellilik durumlarıyla alakalı bilgiler de

paylaşmıştır. Pendik Belediyesi, proje için inşa ettiği Dolayoba Spor Kompleksi'ni tahsis etmiştir. Projede yararlanıcıların evlerinden alınması ve evlerine bırakılması şeklinde gerçekleşen ulaşım hizmeti günde iki ayrı sefer olarak da Pendik Belediyesi tarafından gerçekleştirilirken, 18 ay süren projede hizmet veren eğitmenler de Pendik Belediyesi tarafından istihdam edilmiştir.

Proje 250 çocuk ve gence yönelik eğitimlerle tamamlanmıştır.

Sağlıklı Kentler Birliği üyeleri tarafından ayrıca bu yayının hazırlanması sırasında bağımlılık ve zararlı alışkanlıklarla mücadele konusunda önemli projeler sunulmuştur. Bu projelere "Sosyal Çalışmalar" başlığı altında yer verilmiştir.

FİZİKSEL AKTİVİTE, SPOR VE REKREASYON

Spor, önceden belirlenmiş kurallara göre bireysel veya takım halinde yapılan, genellikle rekabete dayalı yarışma ve kişisel eğlence veya mükemmelliğe ulaşmak için yapılan fiziksel veya zihinsel aktivite olarak tanımlanmaktadır. Spor, rekreasyon ve fiziksel aktivite birçok şekilde halk sağlığının korunmasına, sağlıklı nesillerin yetişmesine, ekonomik, sosyal ve toplumsal iyileşmelere yardımcı olmaktadır. Kuşkusuz yerel yönetimler de spor yapma alışkanlıklarının ve spor kültürünün geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasında önemli bir role sahiptir. Belediyeler bir yandan elit sporcuların

yetiştirilmesi adına çalışmalar yürütürken bir yandan da halk sağlığının korunması açısından daha büyük faydalar sunabilecek yaygın spor, fiziksel aktivite ve rekreasyon imkanlarının artırılması konusunda çalışmaktadır.

Fiziksel aktivite insanların fiziksel ve ruhsal sağlıklarını artıran yollar arasındadır. Fiziksel aktivitenin, bulaşıcı olmayan hastalık risklerini azaltmanın yanı sıra sosyal entegrasyonu ve toplumsal katılımı artırma potansiyeli mevcuttur. Fakat günümüzde spor, rekreasyon ve fiziksel aktivite imkanları yaşam tarzlarımız nedeniyle gittikçe azaltılmaktadır. Bu ise

halk sağlığı açısından olumsuz sonuçlar doğurmaktadır. Günümüzde fiziksel aktiviteyi arttırmak bir lüks olarak değil bir zorunluluk olarak görülmelidir.

Dünya Sağlık Örgütü'nün Diyet, Fiziksel Aktivite ve Sağlık konusunda DSÖ Küresel Stratejisine göre:

...insanların tüm hayatları boyunca yeterli fiziksel aktivite yapması tavsiye edilmektedir. Farklı sağlık sonuçları için farklı seviyelerde fiziksel aktivite gerekmektedir: günlerin çoğunda en az 30 dakika düzenli ve orta yoğunlukta fiziksel aktivite kalp damar hastalıklarını ve diyabeti, kolon ve meme kanseri riskini azaltmaktadır. Kasların geliştirilmesi ve denge konusunda gerçekleştirilecek egzersizler düşmeleri önleyebilir ve ayrıca yaşlı bireylerde vücut fonksiyonlarını arttırabilir. Kilo kontrolü için daha yoğun fiziksel aktivite gerekebilir.⁶

Fiziksel aktivite, fiziksel ve ruhsal sağlığı arttırmanın temel taşıdır. Buna karşın birçok insan fiziksel aktiviteyi günlük yaşamından çıkarmıştır, fakat bu durum sağlık ve esenlik üzerinde dramatik etkilere sahiptir. Fiziksel aktivitenin olmaması DSÖ Avrupa Bölgesinde yılda 600 000'e yakın ölüme sebep olmaktadır. Bu yüksek risk faktörüyle mücadele kalp ve damar hastalıkları, ensülin gerektirmeyen diyabet, hipertansiyon, bazı kanser türleri, iskelet ve kemik hastalıkları ve psikolojik

bozukluklarla ilgili riskleri azaltacaktır. Bunlara ek olarak bir salgın haline dönüşen ve halk sağlığı açısından küresel bir sorun haline gelen aşırı kilo ve obezite ile mücadelede anahtar öneme sahiptir.⁷

Yerel yönetimlerin spor hizmetlerini çeşitlendirmesi, sporun faydalarının daha belirginleşmesine, halkın katılımının artmasına ve sporun öneminin anlaşılmasına yardımcı olacağı bir gerçektir. Bu kapsamda Sağlıklı Kentler Birliği'ne üye belediyeler hareketsiz yaşam eğilimini tersine çevirmek ve gençlerin fiziksel aktiviteyi günlük hayatlarının bir parçası haline getirmesine yardımcı olmak için çalışmalar yürütmektedir.

Örneğin Balçova Belediyesi Türkiye Basketbol Federasyonu, Türkiye Voleybol Federasyonu, Türkiye Jimnastik Federasyonu ile işbirliği içerisinde "Her Yaşta Herkese Ücretsiz Spor" sloganı ile Spor Kompleksi Spor Okulları projesini yürütmektedir. Projenin amacı gençleri zararlı faaliyetlerden koruyarak enerjilerini faydalı yönde kullanmalarını sağlamak ve tüm vatandaşların sağlıklı kalmaları için spor yapmalarına imkân vermek, yeni spor alanları açarak halkın spora olan ilgisini arttırmaktır. Ayrıca Spor Kompleksinde yürütülen kurslarda bireysel sporlar yerine kitle sporları öne çıkarılarak çok sayıda çocuk ve yetişkinin bir arada spor yapmalarını sağlamak projenin bir başka amacıdır. Spor

6 Diet and physical activity: a public health priority, Geneva, World Health Organization, 2006, <http://www.who.int/dietphysicalactivity/en>, Erişim 27 Temmuz 2016.

tesisleri haftanın 7 günü saat 07.00'den 23.00'e kadar açık tutulmaktadır ve ücretsiz hizmet sayesinde tesislerinden halkın en üst düzeyde faydalanması sağlanmaktadır. 2006 yılında açılan spor kompleksine her sene yeni spor dalları eklenmektedir. Balçova Belediyesi Spor Okulları'ndan 2014 yılı içerisinde 7800 vatandaş faydalanmıştır. Balçova Belediyesinin gençliğe yönelik yaptığı projeler ve sunmuş olduğu spor eğitimleri sonucunda Emniyet ve SHÇEK (Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu)'den almış olduğu bilgilerle çocuk suç ve uyuşturucu kullanımı oranının en düşük seviyeye indiği belirtilmektedir.

İzmir Bayındır Belediyesi ise gençlere ücretsiz Tekvando, Güreş, Basketbol, Tiyatro, Koro, Halk Oyunları faaliyetleri sunmaktadır. Bu faaliyetlerle amaçlanan çocuk ve gençlerin kötü ortamlardan uzak tutulması, bilinçlendirilmesi

ve sosyalleşmesine katkı sağlanmasıdır. Ayrıca gençlerin kötü alışkanlıklardan uzak tutmak ve sosyal ve kültürel hayatlarına zenginlik katmak için tiyatro, gezi gibi etkinlikler de düzenlemektedir.

Bilecik Belediyesi de her yıl gerçekleştirilen ve geleneksel hale gelen "Bilecik Belediyesi Yaz Spor Okulları" programı çerçevesinde binlerce öğrencinin sportif anlamda olmak üzere birçok alanda kendilerini geliştirme ve eğitime imkanı sağlamaktadır. Bilecik Belediyesi 8 yılda 5 bin genci eğiterek, yüzme, basketbol, tenis ve voleybol gibi spor branşlarında sertifika sahibi olmalarına imkan vermiştir. Bilecik Belediyesi'nin Karasu Gençlik ve Yaşam Adası projesi de Karasu bölgesinde yapımına başlanılan ve içerisinde gokart, Squash, basketbol, voleybol ve tenis sahaları, yüzme havuzları, restoran, market, piknik, dinlenme ve yürüyüş alanları yer alan bir projedir. Bilecik Belediyesi tarafından

7 DSÖ, Avrupa'da fiziksel aktivite ve sağlık: eyleme geçirecek kanıtlar, <http://www.skb.org.tr/wp-content/uploads/2010/07/avrupafizikselaktivite.pdf>, Erişim 27 Temmuz 2016

gerçekleştirilen bir başka sportif etkinlik “Doğayı Keşfediyoruz” etkinliğidir. Doğayı Keşfediyoruz etkinliği ile amaçlanan gençleri doğa yürüyüşleri ve adrenalin sporu ile buluşturmaktır. Bilecik Belediyesi bu faaliyetlerinin yanı sıra her mahalleye bir spor tesisi yapma hedefiyle çalışmalarını sürdürmektedir.

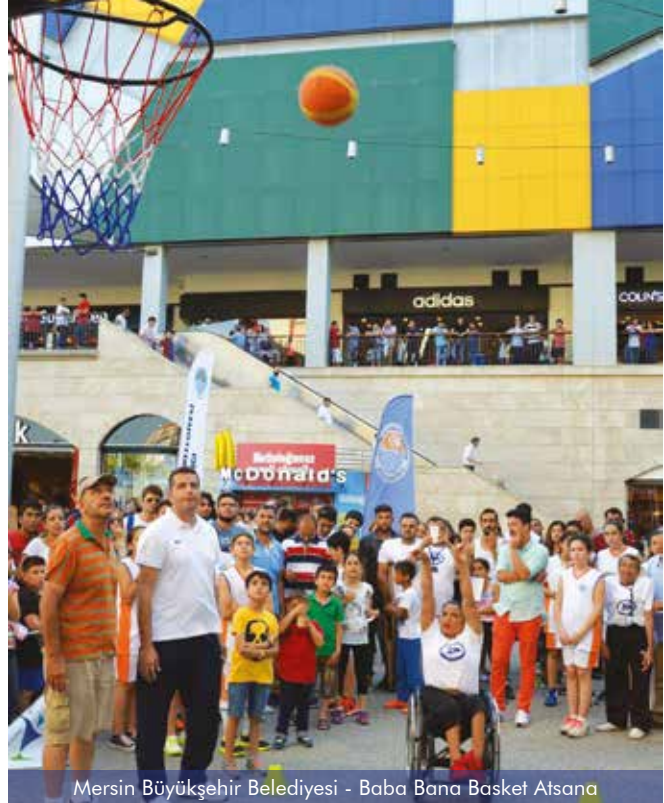
Erzurum Büyükşehir Belediyesi ise kamu kurumları, STK’lar, özel sektör ile işbirliği içerisinde sporu sevdirmeye ve spor yaptırmaya, milli takıma sporcu yetiştirme, futbol ligleri, yetenekli sporcuların teşviki, spor çalıştayları, kurumsal spor oyunları organizasyonları, evde spor, spor festivalleri, doğa sporları, sporda şiddetin önlenmesi, olimpiyatlar, yarışma ve

mini maratonlar, geleneksel sporlar, bisiklet, kış ve yaz sporları başta olmak üzere birçok proje hazırlığındadır.

İstanbul Kadıköy Belediyesi de Kadıköy ilçesinde yaşayan vatandaşların faydalanabilmeleri amacı ile Acıbadem Spor Tesisleri projesini hazırlamaktadır. Proje kapsamında yarı olimpik yüzme havuzu, 2 Adet kapalı spor salonu (fitness, yoga, pilates, vb.) ve servis mekanları planlanmıştır.

Erzurum Büyükşehir Belediyesi - Gençlik Aktiviteleri

Mersin Büyükşehir Belediyesi - Baba Bana Basket Atsana

Mersin Büyükşehir Belediyesi ise çeşitli spor branşlarını tanıtmak ve sevdirmek ve insanları spor yapmaya teşvik etmek için bir yandan elit sporcuların yarıştığı ulusal ve uluslararası müsabakalara ev sahipliği yapmakta diğer yandan da kitlesel spor faaliyetleri yürütmektedir.

Örneğin Mersin'in Düşman İşgalinden Kurtuluşunun 93. Yılı kapsamında şehitler koşusu ve kros müsabakaları; Avrupa Atletizm Birliği (EAA) ile Türkiye Atletizm Federasyonu (TAF) işbirliğiyle gerçekleştirilen Avrupa Atletizm Şampiyon Kulüpler Kupası; Mersin Cup ATP Challenger Tenis Turnuvası, Paetli Yüzme Gençler Türkiye Şampiyonası, Mersin Büyükşehir Belediyesi Plaj Oyunları, Türkiye Voleybol Federasyonu (TVF) ile ortaklaşa gerçekleştirilen Pro Beach Tour, Mersin Büyükşehir Belediyesi Satranç Turnuvası, Mersin Büyükşehir Belediyesi Uluslararası Bisiklet Turu "TOUR OF MERSİN", Mersin Yelken il Temsilciliği, Mersin Yelken ihtisas ve Yat Kulübü tarafından ve Mersin Büyükşehir Belediyesinin katkılarıyla düzenlenen 23 Nisan Ulusal Egemenlik Kupası Yelken Yarışları ve çocukları babalarıyla beraber spora teşvik etmek ve sporu bir yaşam tarzı haline getirmek amacıyla Mersin Büyükşehir Belediyesi Gençlik Spor Hizmetleri Dairesi Başkanlığı'nın düzenlediği "Baba Bana Basket Atsana" etkinliği Mersin Büyükşehir Belediyesi tarafından gerçekleştirilen spor

faaliyetleri arasındadır.

Mersin Mezitli Belediyesi de gençlere sporu aşılacak, takım ruhunun önemini hissettirmek amacıyla mahalleler arası futbol turnuvası düzenlemekte ve geleneksel olarak her yıl 30 Ağustos Zafer Bayramı kutlamalarında turnuvanın finalini konser ve çeşitli aktivitelerde de destekleyerek gerçekleştirmekte ve halkın ilgisini spora ve futbol branşına yoğunlaştırmayı amaçlamaktadır. 45 gün süren etkinliğe 20 takım 360 sporcu 14 hakem iştirak etmiş ve 10.000 seyirci tarafından izlenmiştir. Mezitli Belediyesi ayrıca bir plaj futbolu halk turnuvası düzenlemeyi planlamaktadır. Bu sayede ilçe ve il bütünündeki gençlerin sosyal zamanlarını spora ayırarak eğlenmelerini, kendi kişisel gelişimlerine katkıda bulunmalarını, kendilerinden küçük gençlerin onları örnek

almalarını sağlamak, velilerin gençlerin sporla zaman geçirdiklerindeki mutluluklarını görerek gençleri daha çok spora teşvik etmeleri amaçlanmaktadır. Mezitli Belediyesi ayrıca 8 branşta 26 antrenör ile 850 öğrenciye hizmet vermekte olan spor okullarına sahiptir. Spor okulları halı sahalarda, tenis kortları, spor salonu, jimnastik salonu, yüzme havuzları, okçuluk sahası, plaj voleybolu sahaları ile hizmet vermekte ve sporcular yetiştirmektedir. Mezitli Belediyesi ayrıca "U 19 Beach Tour Plaj Voleybolu Mersin İl Şampiyonasına" ev sahipliği yapmıştır.

Bursa Mudanya Belediyesi ise okulların tatil olduğu yaz aylarında öğrencilerin serbest zamanlarını en iyi şekilde değerlendirmelerini sağlamak amacıyla Yaz Spor Okullarını açmıştır. Dinç Spor Kulübü ve Gençlik Hizmetleri ve Spor İlçe Müdürlüğü ortaklığında yürütülen projede

Mudanya Belediyesi - Yaz Spor Okulları

çocuk ve gençler serbest zamanlarını en iyi şekilde değerlendirme imkanını elde etmiştir.

Eskişehir Odunpazarı Belediyesi ise Eskişehir Atlı Spor Kulübü ile işbirliği içerisinde sporla, sanatla ilgilenen bireylerin ileriki yaşlarında kötü alışkanlıklar edinme ihtimalinin çok düşük olması savından hareketle "Pony Atlarla Binicilik / Mehmet Terzi Spor Salonu Jimnastik Çalışmaları" faaliyetini yürütmektedir. Bu faaliyetin hedefleri arasında çocukları küçük yaşta binicilik sporuyla tanıştırmak; çevreye ve hayvanlara duyarlılığı artırmak, denge ve vücut koordinasyon gelişimlerini desteklemek; kas ve beden gelişimleri için sağlıklı bir ortamda ve bilinçli eğitimlerle çalışılmasına imkan sağlamak ve spora ilgilerini arttırmak için küçük

Odunpazarı Belediyesi Spor Tesisi

yaşta zemin hazırlamak yer almaktadır.

Odunpazarı Belediyesi ayrıca 19 futbol, 41

basketbol, 13 voleybol sahasına ve 149 adet fitness alanına sahiptir ve bu tesislerle gençlerin kötü alışkanlıklardan uzaklaşarak spora yönlendirilmesini hedeflemektedir. Odunpazarı Belediyesi'nin ayrıca spor imkanlarını daha da geliştirmek ve çocuk ve gençleri daha fazla spora yönlendirmek amacıyla "Hasan Doğan Spor Tesisi", "Vadişehir Mahallesi Uluğaç Sokak Halı Sahası", "Mithat Körler Spor Alanı" ve ayrıca kayak pisti, bisiklet parkuru, çocuk oyun alanları, uçurtma ve frizby oynama çayırı, kafeterya, maket uçak, araba kullanma pisti, su duvarı, tırmanma şeritleri gibi rekabet sporlarından farklı özellikler barındıran spor imkanlarının yer aldığı "Buse Sokak Aksiyon Parkı" gibi yeni spor tesisleri yapmakta ve "Yaz Spor Okulları" gibi etkinliklerle desteklemektedir.

Pendik Belediyesi Spor Faaliyetleri

İstanbul Pendik Belediyesi ise ilçe genelindeki gençlerin boş vakitlerini uzman personel eşliğinde değerlendirmeleri, kendilerini geliştirerek topluma entegre olmaları, diğer ortamlarda zararlı alışkanlıklar edinmelerinin engellenmesi, uzman personel tarafından rehberlik desteği almaları, kendi akranları ile verimli vakit geçirebilmeleri ve sportif etkinliklere katılabilmeleri amacıyla spor kompleksleri işletmekte ve yenilerini inşa etmektedir. Bu spor komplekslerinde gençlere yönelik çeşitli branşlarda sportif faaliyetler düzenlemektedir.

Balçova Belediyesi ise kış döneminde yoğun okul programından yorulan çocuklara rahatlatıcı etkinlikleri ücretsiz olarak sunarak, bu tür faaliyetlere katılımı artırmak amaçlarıyla, Türk Eğitim Gönüllüleri Vakfı'ndan destek alarak oluşturduğu eğlenceli ve öğretici bir program olan Yaz Okullarını yürütmektedir. Bu faaliyet sayesinde çocuklar yaz aylarında sosyal ve sportif etkinliklerle buluşmakta, ekonomik durumu yetersiz olan ailelere çocuklarını güvenle emanet edebilecekleri ücretsiz sosyal bir ortam sağlanmaktadır. Faaliyet 2009 senesinden itibaren 15 günlük dönemler halinde sürdürülmektedir ve her sene yaklaşık 450 öğrenci ücretsiz açılan yaz okullarına katılmaktadır.

Bursa Büyükşehir Belediyesi ise Bursa Milli Eğitim Müdürlüğü ile ortaklık içerisinde ve Bursa Büyükşehir Belediyespor Kulübü

koordinasyonunda yaşam boyu spor kültürünün yaygınlaştırılması, sporun tabana yayılması ve herkes için spor anlayışını kent kültürünün bir parçası haline getirmek amacıyla Bursa'nın 17 ilçesinde, 509 ilkokula Fiziksel Etkinlik ve Oyun Günleri Şenlikleri düzenlemekte ve sportif ekipman desteğinde bulunmaktadır. Ayrıca gerçekleştirilen "Büyükşehir Özel Çocuklar Spor Oyunları", "Burada Herkes Şampiyon" (4. Sınıflar 17 ilçe futbol turnuvası), "Büyükşehir Raket Sporları Turnuvaları", "Büyükşehir Sağlıklı Yaşam ve İlçe Spor Şenlikleri", "Büyükşehirle Okullar Satrançla Buluşuyor" projesi, "Sağlıklı Yaşam Yürüyüşleri ve Bisiklet Dağıtımları Bisiklet Turları", "Çocuk Oyunları ve Spor Şenlikleri", "Sınıf Öğretmenleri Fiziksel Etkinlik Seminerleri", "Büyükşehir Halk Oyunları Festivali", "Maceraya Hazır Mısın Bursa? (Orta Okul, Lise öğrencilerine yönelik macera parkur oyunları)", "Balkan Gençlik, Kültür ve Spor Festivali", "Büyükşehir Kent Gönüllüleri Gençlik Kampları", "Gelişmekte Olan Spor Branşlarının

Tanıtımı", "Yetenek Biziz Projesi", "İlçe Sportif Turnuvaları" gibi pek çok proje sayesinde çocuk, genç ve yetişkinlerin daha hareketli olması ve spora yönelmesi sağlanmaktadır. Projelerin kentteki tüm ilçelerde yürütülmesi topyekun bir spor seferberliğinin başlatılmasına katkı koymuştur.

KÜLTÜR VE SANAT

Bu yayının hazırlanması sırasında üye belediyelerden gençlik politikalarına yönelik olarak paylaşılmış olan projeler arasında kültür ve sanata yönelik proje ve faaliyetler diğer kategorilerden daha azyet tutmuştur. Buna karşın birçok belediyenin müzeler, kütüphaneler, sergi salonlarına sahip olduğu, konserler, sinema ve tiyatro gösterileri, festivaller ve benzeri birçok faaliyet yürüttüğü veya desteklemekte olduğu veya kültür varlıklarının restorasyonu, bakım ve onarımı, tanıtımı konusunda çalışmalar bilinmektedir.

Gençlerin gerek üretici gerek tüketici olarak kültür ve sanat açısından desteklenmesi Türkiye'nin geleceğine yapılabilecek önemli bir yatırımdır. Bu kapsamda üye belediyelerimiz hem sanat kursları hem de kültürel etkinliklerle kültür ve sanatın desteklenmesine yardımcı olmaktadır.

Örneğin Bilecik Belediyesi "Gençlerimizi Müzikle Buluşturuyoruz" programı kapsamında

Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi - Kültür ve Sanat Etkinlikleri

gerçekleştirdiği müzik kursları ile kültür ve sanat şehri olmayı hedefine katkıda bulunmaktadır. Program kapsamında geleneksel hale gelen müzik kurslarında her yıl yüzlerce öğrenci eğitim almaktadır. Uzman öğretmenler eşliğinde gerçekleştirilen eğitimlerde bağlama, ud, keman, gitar, ney, yan flüt, ritm-perküsyon, Türk Halk Korosu ve Türk Sanat Müziği Korosu dersleri uygulamalı olarak verilmektedir. Program ücretsizdir ve eğitimlerini tamamlayan kursiyerler kurs bitiminde sertifika almaktadır.

Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi pek çok kültür sanat etkinliği gerçekleştirmektedir. Bunlar içerisinde tasavvuf müziği ve sema gösterileri, ozanlar konserleri de dahil olmak üzere çeşitli müzik türlerinde etkinlikler yer almaktadır. Bu etkinliklerle amaçlanan

yorucu bazen de monoton olabilen günlerde insanların eğlenmesi ve güzel vakit geçirmesi amaçlanmaktadır.

Kırıkkale Belediyesi ise Kızılırmak kenarında Rahmi Pehlivanlı Sanat Sokağını oluşturmaktadır. Parkın içerisinde bulunan ve hem Türkiye'nin hem de Kırıkkale'nin ünlü ressamı Rahmi Pehlivanlı'nın anısını yaşatmak ve bununla beraber sanatseverlerin ve gençlerin kültürel gelişimlerine katkı sağlamak için bir sergi salonu da hizmete açılacaktır. Rahmi Pehlivanlı Sanat Sokağı Projesi açık kapalı 5.000 metre kare bir alanda, gençlere Sanat Evi ve Sergi Salonu ile Kültür-Sanat faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

Eskişehir Odunpazarı Belediyesi ise Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı desteği ile seramik sanatının özellikle çocuklar ve gençlerin ilgisini çekmesine yardımcı olmak ve turizm konusunda Eskişehir'e farklı bir alan kazandırmak ve turizmi çeşitlendirmek amacıyla Çağdaş Seramik Parkını açmıştır.

İstanbul Pendik Belediyesi, Macaristan Kispest Belediyesi ve Filistin Jenin Belediyesi ile ortaklaşa

olarak "3 Diyardan 3 Kültür" adlı projeleriyle Pendik'te bir el sanatları kursu gerçekleştirmiş ve Türkiye, Filistin ve Macaristanlı gençlerin kendi kültürlerini paylaşmaları ve birbirlerinin kültürleri hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlamıştır. El sanatları kursları, kültür geceleri ve tarihi geziler aracılığıyla sanatla ilgilenen gençlerin sanatsal bakış açılarını geliştirmelerini sağlamıştır. Proje Avrupa Birliği Bakanlığı Erasmus programı kapsamında Ulusal Ajans'tan alınan hibe ile yürütülmüştür.

Pendik Belediyesi ayrıca ilçe genelindeki gençlerin merkezde boş vakitlerini uzman personele eşliğinde değerlendirmeleri, kendilerini geliştirerek topluma entegre olmaları, diğer ortamlarda zararlı alışkanlıklar edinmelerinin engellenmesi, uzman personel tarafından rehberlik desteği almaları, kendi akranları ile verimli vakit geçirebilmeleri ve sportif etkinliklere katılabilmeleri amacıyla Kavakpınar Semt Merkezi, Neşet Ertaş Bilgi Evi ve Etüd Merkezi, Nihat Asya Kültür Merkezi, Yahya Kemal Beyatlı Bilgi ve Gençlik Merkezi gibi pek çok kültür merkezini hayata geçirmektedir.

SOSYAL ÇALIŞMALAR

Sağlıklı Kentler Birliği'ne üye belediyeler tarafından Gençlik Politikaları kapsamında sunulan örnek projelerin büyük bir bölümü gençlere yönelik sosyal çalışmalar başlığı altında toplanmıştır. Üye belediyelerce sosyal çalışmalara örnek olarak engellilere yönelik hizmetler, evlilik, eğitim, psikolojik danışmanlık hizmetleri, özel ihtiyaçlara yönelik okullar ve kurslar, üreme sağlığı hizmetleri, uyuşturucu, alkol, sigara ve benzeri maddelerle mücadele,

Antalya Büyükşehir Belediyesi - Hobi Faaliyetleri

terapi hizmetleri, istihdam destek hizmetleri, çocuk ve gençlik meclisleri, koruyucu, önleyici, geliştirici, güçlendirici ve sorun çözücü, rehabilite edici sosyal hizmetlerin sunulduğu merkezler, kuşaklar arası eşitlik ve dayanışmanın güçlendirilmesine yönelik projeler, eşya, giyecek ve yemek yardımları gibi çok sayıda ve geniş kapsamlı projeler sunulmuştur.

Örneğin Antalya Büyükşehir Belediyesi engelli gençlere hobi faaliyetleri sunmaktadır. Hizmetin amacı haftanın belli günlerinde engelli gençlere dans, müzik, el sanatları, fen ve doğa bilimleri gibi faaliyetler sunmak, özel gereksinimli genç ve çocukların sosyalleşmesine katkı sağlamak, boş vakitlerini değerlendirmeleri, el becerilerini geliştirmeleri ve özgüven kazanmaları sağlamaktır.

Antalya Büyükşehir Belediyesi'nin bir başka faaliyeti de "Engelsiz Yaz Okuludur". Özel gereksinimli çocuk ve gençlere yaz döneminde sporda yüzme, basketbol, masa tenisi, futbol; müzikte ritim, enstrüman; dansta halk oyunu, modern danslar ve görsel sanatlarda ise resim, seramik, drama, tiyatro olmak üzere çeşitli aktivite imkanlarını sunmaktır.

Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından yürütülen bir başka sosyal proje "Evliliğe İlk Adım" adındaki ve evliliğe hazırlanan gençlerin evlilikle ilgili sağlıklı iletişim ve hukuki konularda bilgilendirilmesi amaçlayan projedir. 6 hafta

süreyle yürütülen projede evlilikte en çok karşılaşılan konulardan iletişim, aile hukuku, üreme konularında bilgi sunularak gençlerin evlilik hazırlıklarına destek olunmuştur. Antalya Büyükşehir Belediyesi ayrıca başka konularda da gençlere danışmanlık hizmetleri sunmaktadır. Ergenlik problemleri, sınav kaygısı, öfke kontrolü, özgüven eksikliği, stres ile başa çıkabilme, aile içi iletişim problemleri, sosyal problemler gibi alanlarda danışmanlık ihtiyacı duyan gençlerin, sorunlarını çözmeye ve bilgi, bilinç ve beceri düzeylerini arttırmaya yönelik eğitim çalışmaları yürütülmektedir.

Bursa Büyükşehir Belediyesi ise "Sağlıklı Gençlik, Sağlıklı Gelecek İçin Elele" adlı bir sosyal proje oluşturmaktadır. Projenin amacı ortaokulda öğrenim gören gençler arasında uyuşturucu, alkol, sigara ve benzeri maddeleri kullanma veya toplumda adaptasyon sorunu yaşama potansiyeli yüksek bireylerin, konusunda uzmanlar tarafından uzun soluklu eğitim programlarına alınmaları ve ergenlik sürecinde muhtemel risklerden korunmalarıdır. Bu süreçte ebeveynlerin bilgilendirilmesi ve danışmanlık yapılması projenin genel amacını oluşturmaktadır. Projenin hedef kitlesi kalabalık aileler, dağılmış aileler, maddi sıkıntı yaşayan, aile içi iletişimde problem yaşayan bu sebeplerle çocuklarında madde kullanma riski bulunan ailelerdir. Proje kapsamında ilk pilot çalışmanın ardından 4 sene sonunda hedef gruptaki 1000

Bursa Büyükşehir Belediyesi - Sağlıklı Gençlik,
Sağlıklı Gelecek İçin Elele

çocuğa ulaşılması planlanmaktadır.

Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin bir başka faaliyeti ise "Gençlik ve Aile Destek Merkezi (GADEM)" projesidir. 27 Ağustos 2015 tarihinde Bursa Büyükşehir Belediyesinin öz kaynaklarıyla açılan merkez Bursa Büyükşehir Belediyesi hizmet sınırlarında ikamet eden madde bağımlısı kişilerin tıbbi tedavilerinin yanında, psiko-sosyal destek sağlayarak kişisel ve sosyal gelişimlerini desteklemek suretiyle madde kullanım oranlarını azaltmak ve tamamen bırakılmasını sağlamak, risk altındaki çocuk, genç ve yetişkinlere yönelik koruyucu ve önleyici çalışmalar yaparak toplumsal bilinci arttırmak ve uyuşturucu maddeye karşı olan talebi azaltmayı amaçlanmaktadır. Gençlik ve Aile Destek Merkezinde gerçekleştirilen çalışmalar Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından yürütülmektedir. Proje kapsamında Bursa Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği (AMATEM ve ÇEMATEM), Bursa

Emniyet Müdürlüğü, Yeşilay Bursa Şubesi, Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı ve Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği ile işbirliği içerisinde bir koordinasyon kurulu oluşturulmuştur. Kurul ayda bir kez toplanmakta ve bir önceki ayın çalışmaları değerlendirilerek bir sonraki ayın etkinlik programı tartışılıp karara bağlanmaktadır. Açıldığı günden sonra Gençlik ve Aile Destek Merkezine başvuruda bulunan 50 bağımlı ve yakınları ile yaklaşık 200 seans görüşme gerçekleştirilmiştir. Bağımlılar ve aileleri ile irtibat halinde kalınarak bireysel danışmanlık ve aile danışmanlık hizmetleri devam ettirilmektedir. İhtiyaç duyulması halinde hizmet alan kişilerin AMATEM veya ÇEMATEM'e ulaşabilmesi için destek verilmektedir.

Denizli Büyükşehir Belediyesi - Sağlıklı Yaşam Faaliyetleri

Denizli Büyükşehir Belediyesi ise gençleri bağımlılık yapıcı maddelerden uzak tutmak amacı ile birçok faaliyeti eşgüdüm halinde yürütmektedir. Örneğin özellikle dezavantajlı bölgelerde yaşayan 7-14 yaş arası çocukların okul öncesinde veya sonrasında vakit

geçirecekleri bilgi evi etüt merkezleri kurulmuştur. Denizli Büyükşehir Belediyesi, Genç Denizli bünyesinde kurulan tiyatro, fotoğraf, sinema, müzik, resim, hat, karikatür, heykel, doğa ve sinema gibi kulüplerde 15-25 yaş arası gençlere ücretsiz eğitim hizmetleri vermektedir. 25 farklı branşta, 7-77 yaş grubunda yaklaşık 25.000 kişiye ücretsiz sporyapma imkanı sunulmaktadır. Konservatuarda her yıl yüzlerce öğrenci ve vatandaş ücretsiz eğitim hizmetleri almakta ve etkinliklere katılmaktadır. 2014 - 2015 yılında Emniyet Müdürlüğü, Jandarma Komutanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, Büyükşehir Belediyesi, Milli Eğitim Müdürlüğü, Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü, Halk Sağlığı Müdürlüğü ile birlikte bağımlılıkla mücadele konusunda il düzeyinde ortak bir dil kullanmak amacıyla tüm kurumlarla işbirliği ve eşgüdüm halinde çalışılarak eğitim sunumları hazırlanmıştır. Bağımlılık yapıcı maddelerle mücadele hakkında bilgilendirme eğitimi din görevlileri, rehber öğretmenler, muhtarlar, Tugay ve Garnizon Komutanlığı er, erbaşlar ve öğrencilere yönelik yapılmıştır. İl genelinde yaklaşık 2000 kişiye eğitim verilmiştir. Gençlerin ve ailelerinin bilinçlendirilmesi amacıyla broşür hazırlanarak dağıtımına başlanılmıştır.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, genç engelli bireylere yönelik çeşitli hizmetler sunmaktadır, bunlar arasında: Sosyologlar tarafından engellilik ve engelli hizmetlerine dair

bilgilendirme, yönlendirme ve danışmanlık hizmetlerinin verildiği, engelli bireylerin sosyal hayata aktif katılımlarına imkan veren sosyal çalışmaların gerçekleştirildiği Sosyal Destek Hizmetleri; El sanatları ve resim sergileri, halk oyunları yarışmaları, koro ve tiyatro gibi faaliyetlerin yer aldığı Kültür-Sanat Festivalleri; engelli bireylere yönelik olarak, yıl boyunca tarihi ve turistik mekânlarda gerçekleştirilen Gezi ve Eğlence Programları ve engelliler müdürlüğü tarafından her yıl görme, işitme ve ortopedik engellilere yönelik düzenlenen futbol turnuvaları, yüzme yarışmaları yer almaktadır. Ayrıca, görme engelliler için satranç; işitme engelliler için bowling; ortopedik engelliler için tekerlekli sandalye basketbol vb. etkinlikler de düzenlenmektedir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi ayrıca psikolojik destek hizmetleriyle engelli bireyin yaşadıkları bireysel ve çevresel sorunlarla başa çıkma becerileri kazandırmayı da amaçlanmaktadır. Psikolojik destek hizmetleri vasıtasıyla engelli bireylerin mesleki, kişisel ve sosyal gelişimlerinin desteklenmesine yönelik çalışmalar yürütülmekte ve gerektiğinde aile üyelerinin de psikolojik yönden güçlendirilmesi sağlanmaktadır. Bu doğrultuda "Bireysel ve Grupla Psikolojik Danışmanlık"; "Konuşma Terapisi"; "Yasal Haklar Danışmanlığı"; "İstihdam Destek Hizmetleri" verilmektedir. Ayrıca İstanbul Büyükşehir Belediyesinin sahip olduğu "Zihinsel

Engelliler Beceri Kazandırma ve Mesleki Rehabilitasyon Merkezleri" ile zihinsel engelli bireylerin öz bakım becerileri, sosyal, mesleki, sanatsal beceriler ile el becerilerini geliştirmeye yönelik eğitimler verilmektedir. İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından sunulan diğer hizmetler ise engel durumu nedeniyle örgün eğitimden yeterince yararlanamayan bireylere destek eğitimlerinin verildiği "Karma Eğitim Hizmetleri"; örgün eğitime devam etmelerine rağmen çeşitli nedenlerle yeterli eğitim desteği alamamış olan 8-13 yaş arası çocuk ve gençlere destek eğitimlerinin sunulduğu "Yaz Okulu Hizmetleri" yer almaktadır. Verilen bir başka hizmet ise EKPSS ve Hazırlık Kursu Eğitimleridir. Kamu kurum ve kuruluşlarında görev almak isteyen engelli gençlerin ÖSYM tarafından yapılan (Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı) EKPSS'ye girmesi gerektiğinden EKPSS olduğu dönemlerde EKPSS Hazırlık Kursu hizmeti verilmektedir. Kurs eğitimleri, engellilere uygun düzenlenmiş sınıflarda, işitme engellilere Türk İşaret Dili Eğitimcileri aracılığıyla, görme engelliler için de sesli materyallerle desteklenmiş olarak engel türüne uygun materyallerle verilmektedir. Engelli bireylere verilen diğer hizmetler arasında engellilere yönelik ücretsiz ulaşım hizmeti, Sporla Rehabilitasyon hizmeti, Hidroterapi, Medikal Malzeme Desteği, Hippoterapi, Engellilere Yönelik Kuaförlük Hizmeti, Yaz Kampı göze çarpmaktadır. Bu

kapsamda 2014 yılı içerisinde 6.351 engelli ve yakını yaz kampından yararlanmış; 148.656 engelli vatandaş ulaşım hizmetlerini kullanmış; 719 kişi meslek eğitimlerine katılmış; 854.841 seans eğitim hizmeti verilmiş; 328 kişinin istihdamı sağlanmış; 143.825 sporla rehabilitasyon hizmeti verilmiştir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi sosyal alanda ayrıca Üniversiteler, STK'lar, dernekler, çocuk örgütleri, Milli Eğitim Müdürlükleri, televizyon kanalları, ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlar, yerel yönetimler ile işbirliği içerisinde gerçekleştirdiği Çocuk Meclisi projesine sahiptir. Projede ilköğretim çağındaki çocukların ailesine, çevresine ve yaşadığı şehrine ilgisini ve duyarlılığını arttırmak, öz güvenini geliştirmek ve temsil kabiliyetini arttırmak; ülkemizin Avrupa Birliğine uyum sürecinde İstanbul'da yaşayan çocukların demokratik bilincinin gelişmesi ve evrensel kültürler ile diyalog halinde olmalarını sağlayarak çeşitli problem ve talepleri ifade etmelerini ve çözüm üretiminde yardımcı olmalarını; çocuk gelişimi, sosyal konulara duyarlılık içinde olarak, bu konularda bilimsel gereklere uygun şekilde aktif rol almalarını, içinde yaşadığı ülkesinin, milletinin, milli ve kültürel değerlerini, örf ve adetlerini kavramalarını ve geleceklerine güvenle bakabilmelerini sağlayacak eğitim, kültür, sanat ve spor etkinliklerinde bulunmayı amaçlamaktadır.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi bir Gençlik Meclisi programı da yürütmektedir. İBB Gençlik Meclisi gençlerin yerel yönetimlere demokratik katılımını sağlayarak temsil kabiliyetlerini geliştirmek, kendi potansiyellerini ve güçlerini keşfederek geliştirmelerini sağlamak, Yerel Gündem 21 faaliyetleri yapmak, "Yurtta Sulh, Cihanda Sulh" ilkesinden hareketle, iç barışa hizmet etmek, evrensel barışa katkıda bulunmak ve korumak, kültürler arası yakınlaşmayı ve kaynaşmayı sağlamak, katılımcılığı arttırmak amaçlarıyla yürütülmekte ve gençlerin kişisel, toplumsal, siyasal, bilimsel, kültürel, sanatsal, sportif ve iletişim gibi konularda gelişmelerine ilişkin programlara ve faaliyetlerine katılımlarını gerçekleştirmek ve söz sahibi olmalarını sağlamayı amaçlamaktadır. Üniversiteler, STK'lar, dernekler, gençlik örgütleri, Milli Eğitim Müdürlükleri, TSK, ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlar, yerel yönetimlerle işbirliği içerisinde yürütülmektedir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi 30 Mayıs 2007 tarihinde, gençlerin ve her yaşta İstanbul'un sosyal gelişimini sağlamak, son teknolojiye sahip bilgisayarları ve altyapısı ile her türlü bilgi kirliliğini ve zararlı içerikli sitelere erişimi engelleyerek, modern, ferah, konforlu ve sigara içilmeyen ortamlarda vatandaşlara bilişimin tüm imkanlarını sunmak için BELNET "İnternet ve Bilgi Erişim Merkezleri" kurmuştur. Belnet "İnternet ve Bilgi Erişim Merkezleri" her üyesine

İstanbul Büyükşehir Belediyesi - Çocuk Meclisi

günlük bir saat ücretsiz internet kullanımı ve günlük 5 sayfa yazıcı çıktısını da ücretsiz alma imkanını vermektedir. 1400 bilgisayar ile 170 bini aşkın üyeye hizmet verilmektedir. Mobil BELNET ise İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin Mercedes Benz firmasıyla ortaklaşa düzenlemiş olduğu mobil internet hizmetidir. Belnet Otobüsü, 30 Nisan 2009 tarihinden bu yana İstanbul meydanlarında ve köylerinde ücretsiz internet hizmeti sunmaktadır.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi ayrıca İSMEM

adlı bir sosyal proje de yürütmektedir. İSMEM'in amacı, İstanbul il sınırları içerisinde sokakta yaşayan veya sokağa düşme riski bulunan gençlere barınma, beslenme, sağlık, eğitim ve meslek eğitimi gibi alanlarda hizmet vererek, gençlerin rehabilite edilmelerini ve topluma kazandırılmalarını sağlamak, tüketen değil üreten ve topluma faydalı olan bireyler haline gelmelerine yardımcı olmaktır. İSMEM'in en önemli görevi, gelecek kaygısı taşıyan ve hayata tutunmanın yollarını arayan bir gencin eğitimini sürdürmesini, kabiliyetine en uygun meslek eğitimi tamamlayarak işe yerleşmesini, toplum dışı kişi konumundan topluma yararlı bir birey haline gelebilmesini sağlamaktır.

İzmir Büyükşehir Belediyesi ise Çocuk ve Gençlik Merkezleri (Yenişehir Çiğli) ile koruyucu-önleyici, geliştirici-güçlendirici ve sorun çözücü-rehabilite edici sosyal hizmetlerin sunulduğu, çocuk-aile odaklı çalışmaların gerçekleştirilmesi amacıyla kurulmuştur. Gerçekleştirilen bir hizmet protokolü kapsamında merkezlerde Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği ile birlikte çocukların derslerine yardımcı olacak kurslar verilmekte, boş zamanlarını değerlendirecekleri sosyal, kültürel ve sanatsal etkinlikler düzenlenmektedir. Ayrıca bütüncül bir yaklaşımı benimseyen merkezlerde kadınlara yönelik haklar, sağlık ve hijyen, çocuk bakımı ve gelişimi ve benzeri alanlarda eğitimler ve seminerler düzenlenmektedir. Okul sistemine devam

eden çocukların katılım sağladığı merkezde etkinlikler çocuk ve gençlerin okul saatlerine uygun olarak düzenlenmektedir. Türkçe, matematik, fen bilgisi, resim, gitar, satranç, kağıt kıvrırma, el sanatları (ebru, tel kırma, vb.), çocuk gelişim etkinlikleri, kadın sağlığı eğitimi, kadın hakları eğitimi, kültürel geziler, şenlikler, piknik etkinlikleri, müzik eğitimi alan çocukların verdiği konser etkinlikleri gerçekleştirilirken psikolojik danışmanlık ve sosyal hizmet danışmanlığı da sunulan hizmetler arasındadır.

İzmir Büyükşehir Belediyesi ayrıca "Gençler Yaşlılar El Ele" adlı bir proje yürütmekte ve kuşaklar arası eşitlik ve dayanışmanın güçlendirilmesi ve gençlerin sosyal sorumluluk projelerinde yer almasının sağlanması amaçlanmaktadır. Üniversiteli gençlerin yaşlıları evlerinde ziyaret etmesi, birlikte vakit geçirmeleri, yaşlılara refakat etmeleri, konser, tiyatro, yürüyüş gibi ortak etkinliklerde projeye katılan genç ve yaşlıların bir araya gelmesi sağlanmaktadır. Bu proje kapsamında Ege Çağdaş Eğitim Vakfı ve Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği ile bir protokol yapılmıştır. Havagazı Gençlik Merkezi yine İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından sosyal sorumluluk ve gönüllülük projelerinde görev alan gençlerin sosyokültürel ve kişisel gelişimine katkı koyabilmek amacıyla kurulmuştur. Uzman eğitimci eşliğinde sürdürülen kurs ve atölye çalışmaları ile gençlerin ilgi duydukları

branşlarda kendini geliştirebilmelerine olanak sağlanmaktadır. 2014 yılında hizmet vermeye başlayan Havagazı Gençlik Merkezinde 28 branşta açılan kurslardan 1784 genç faydalanmıştır.

İzmir Büyükşehir Belediyesi yine gençlere yönelik olarak İzmir Gençlere Kucak Açıyor projesiyle öğrencilerin kendilerini kente ait hissetmelerini kolaylaştırmak, kenti tanıtmak ve kentlilik kültürünün gelişmesine katkı sağlamak amacıyla çalışmaktadır. Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği, Ege Çağdaş Eğitim Vakfı, Türk Eğitim Vakfı, Bornova Belediyesi, Buca Belediyesi, Balçova Belediyesi, Çiğli Belediyesi, Urla Belediyesi ile işbirliği içerisinde yürütülen proje kapsamında şehirlerarası otobüs terminalinde, Dokuz Eylül, Ege, Kâtip Çelebi Üniversitelerinde ve Yüksek Teknoloji Enstitüsü'nde danışma masaları kurularak üniversiteyi kazanıp İzmir'e gelen öğrencilere okula kayıt ve yurt konularında rehberlik hizmeti ile sorunlarının çözümüne yönelik destek verilmektedir. 14 danışma noktasında hizmet veren 100 gönüllü tarafından karşılanan gençler İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından sağlanan sıcak çorba ikramından sonra araçlarla ücretsiz olarak kayıt yaptıracakları üniversitelere ulaştırılmaktadır. Proje süresince 15.000 gence hizmet verilmiştir.

İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından yürütülen başka bir sosyal proje de "Kardeş

Aile" projesidir. Kardeş Aile Projesi ile kentte yaşayan her kesimin kentin kullanım alanlarına katılımının artırılması, dışlanmışlıkların azaltılması, organik dayanışmanın kent bütününde geliştirilmesi ve sosyal kesimler arasında dayanışma ağının sağlanması amaçlanmaktadır. Proje kapsamında görevlendirilmiş sosyolog ve psikologlar, projeye katılmak isteyen İzmir'e göçle gelmiş ailelerin evlerine ziyaretler düzenlemektedir. Ziyaretler sonunda projeye uygun olan aileler, İzmir'de uzun yıllar yaşamış, kentlilik bilincine sahip ailelerle tanıştırılmaktadır. Her iki aile profilini bir araya getiren etkinlikler düzenlenmekte, projede görevli uzmanların hazırladığı ihtiyaca yönelik eğitim çalışmalarına katılımları sağlanmaktadır. Aile içi iletişim, Çocuk Gelişimi, Boşanma ve Çocuk, Çocuklarda Davranış Bozuklukları, Çocuk Hakları, Çocukların İhmal ve İstismardan korunması konularında eğitimler düzenlenmektedir. İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin ailelerle birlikte çalıştığı bir başka sosyal proje de "Önder Aileler" projesidir. Proje ile İzmir'de gönüllü önder ailelerden oluşan bir bilgi ve erişim ağı oluşturulmaktadır. Bu bilgi ve erişim ağı sayesinde toplumun ihtiyaç duyduğu konularda önder ailelere eğitim verilmektedir. Önder ailelerin yakınlarının, komşularının ve çevrelerinin bilinçlendirilmesinde aktif rol almalarının sağlanması neticesinde çarpan etkisi ile toplumun geneline ulaşılmaktadır.

İstanbul Kadıköy Belediyesi ise madde kullanımı ile mücadele etmek amacıyla Kadıköy Belediye Meclisi Eğitim Komisyonu, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ve Kadıköy Belediyesi Sosyal Destek İşleri Müdürlüğü tarafından Kadıköy ilçesinde bulunan ortaöğretim ve ortaokul öğrenci velilerine sekiz kez “Madde Kullanımı ile Mücadele Konferansları” vermiş ve bu konferanslara, öğrenci velileri, okul aile birliği üyeleri, okul rehber öğretmenleri ve konu ile ilgili yöneticiler olmak üzere yaklaşık 800 kişi katılmıştır. Konferansların amacı, öncelikle uyuşturucu ile mücadele ve genel olarak bağımlılığın çocuk ve gençlere zararı, bunu önlemenin yolları, bu konularla ilgili alınması gereken tedbirler, veliler ve idarecilerin yapması gerekenlerin anlatılması ve toplumsal duyarlılık sağlanmasıdır. Konferanslarda eğitimci olarak Narkotik Şube Müdürlüğü eğitim uzmanları ve Kadıköy Belediyesi Çocuk Ruh Sağlığı Merkezi’nden psikiyatri uzmanları görev almaktadır.

Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi ise Madde Bağımlılığı ile Mücadele konusunda gençlere ve ailelerine yönelik bilgilendirici seminerlerle madde bağımlısı olan ve kurtulmak isteyen gençlere destek olmaktadır.

İzmir Karşıyaka Belediyesi Avrupa Gönüllü Hizmeti faaliyeti kapsamında ise gençleri gönüllü hizmet için çeşitli sürelerle Avrupa ülkelerine gönderilmekte ve bu sayede hem

farklı kültürlerle tanışıp, yabancı dillerini geliştirmek hem de geleceklerine yön verecek önemli tecrübeler elde etmek için bir imkan sağlamaktadır. Avrupa Gönüllü Hizmeti Ofisi, Avrupa Birliği Bakanlığı’na bağlı Türkiye Ulusal Ajansı tarafından akredite edilerek faaliyetlerine başlamıştır. Ofis, sivil toplum kuruluşu ve yerel topluluklar için sosyal içerikli projelerde gönüllü olarak görev almak üzere, her yıl onlarca Karşıyakalı genci Avrupa’ya göndermektedir. 17-30 yaş arası ve orta derecede İngilizce bilen her genç, verilen eğitimlerle AB ile projelere katılabilmektedir. Gönüllü gençlerin ulaşım, barınma, sigorta ve harçlık gibi giderleri, projeden karşılanmaktadır. İzmir Karşıyaka Belediyesi ayrıca yürütmekte olduğu “Gençliğin Belediyesi” projesi kapsamında üniversite çağına gelmiş gençleri de yönetim sürecine dahil etmeyi amaçlamaktadır. 100’e yakın öğrenci ile başlatılan Gençliğin Belediyesi faaliyeti ile çevre, sağlık, spor gibi kültürel etkileşimin oluşturacağı projeler, gençliğin belediyesi bünyesinde bulunan gençlere farklı deneyimler kazandırmaktadır.

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi ise korunmaya muhtaç ve risk altındaki sokakta çalışan, eğitime devam sorunu yaşayan çocukların tespitini yapmak, durum ve özelliklerine uygun sosyal hizmet çalışmalarını planlayarak gerektiğinde uygun kuruluşlarla işbirliği yapmak, aileleri ile bağlantı kurmak, izlenebilir,

denetlenebilir, belgelendirilebilir süreçler üzerinden çocuklar için mevcut kaynakları harekete geçirmek amacıyla “Beyaz Kalpler Eğitim ve Gelişim Merkezinde” çalışmalar yapmaktadır. Hedeflerinden bazıları şunlardır: Sokakta çalışan ve sosyal risk grubunda bulunan çocukların oryante edilmelerinin, toplumla yeniden bütünleşmelerinin ve sosyalleşmelerinin sağlanması; Çocukların durum ve ihtiyaçlarına göre yardım alabilecekleri kurumlara yönlendirilmesi, bu kurumlarla birlikte çalışılması; İzlenebilir, denetlenebilir, belgelendirilebilir süreçler üzerinden çocuklar için kaynakların harekete geçirilmesi; Merkeze devam eden çocukların takibi yapılarak, aileleri ve devam ettikleri okulları ile iletişime geçilerek, okul terk olaylarının azaltılması veya engellenmesi; Çocukların içinde bulunduğu riskler hakkında eğitim ve seminerler vererek çocukların ve ailelerin bilinçlendirilmesi; Sokakta çalışan çocukların fiziksel ve ekonomik olarak istismar edilmelerinin engellenerek sokakta çalışan çocuk sayısının azaltılması ve engellenmesi; Çocuk suçlarının azaltılması ve engellenmesi; Çocuklara mesleki eğitim ve el becerileri kazanma imkânı sunarak çocukların kendi ayakları üzerinde durmalarının sağlanması; Çocukları riskli alanlardan sosyal yaşam alanlarına çekerek sosyal risklere maruz kalmalarının engellenmesidir.

İstanbul Pendik Belediyesi ise ilçe genelindeki

gençlerin boş vakitlerini uzman personel eşliğinde değerlendirmeleri, kendilerini geliştirerek topluma entegre olmaları, diğer ortamlarda zararlı alışkanlıklar edinmelerinin engellenmesi, uzman personelden rehberlik desteği almaları, kendi akranları ile verimli vakit geçirebilmeleri ve sportif etkinliklere katılabilmeleri amacıyla spordan, eğitime, sosyal çalışmalardan, rehberliğe kadar birçok alanda hizmet üreten Ahi Evran Kültür Merkezi, Ali Ulvi Kurucu Bilgi Evi ve Etüd Merkezi, Hüseyin Vassaf Bilgi Evi ve Spor Sahası ve Hamit Aytaç Kültür Merkezi gibi merkezlere sahiptir.

Mersin Büyükşehir Belediyesi ise sosyal sorunların tespiti ve çözümü, sosyal refahın artırılması, aile bütünlüğünün korunması ve güçlendirilmesi amaçlarıyla Aile Danışma Merkezini açmıştır. Merkezde sağlıklı, işlevsel ve fonksiyonel aile bireylerinin toplum içinde de uyumlu bireyler olacağı inancıyla, bireylerin kendi içinde ve çevresindekiler ile ilişkisinde yaşadığı sorunları çözmek ve bireylere danışmanlık sonrası yaşamsal beceriler kazandırmak hedeflenmektedir. Kurulumuna başlanan Aile Danışma Merkezi ile toplumdaki boşanmaların artması, ilişkilerdeki iletişim sorunları ve ekonomik sebeplerden kaynaklı sorunları en aza indirmek amaçlamıştır.

Bursa Nilüfer Belediyesi ise 2. el eşya yardımları; gençlik forumları; Giymiyorsanız Giydirin Kampüs, NİL PAK Çamaşır Evi hizmeti,

Nilüfer Belediyesi - Giymiyorsanız Giydirin Kampüs

üniversite öğrencilerine yönelik çorba hizmeti gibi, gençleri ve özellikle üniversitede okuyan gençleri hedef alan pek çok proje yürütmektedir. Bunlardan “2. El Eşya Toplama” hizmeti maddi imkansızlıklar nedeni ile evine eşya alamayacak durumda olan vatandaşların ihtiyaçlarını, dayanışma anlayışı içerisinde, kullanılabilir eşyalarını paylaşmak isteyen vatandaşların desteği ile karşılamak amacıyla yürütülmektedir. 2013 senesinde başlatılan proje kapsamında eşya talebinde bulunan vatandaşlar ile eşyalarını vermek isteyen vatandaşlar Nilüfer Belediyesi’ne başvurmaktadır. Nilüfer Belediyesi ise talepleri değerlendirerek uygun eşyaları ihtiyaç sahiplerine ulaştırmaktadır. 2013 yılı içerisinde 1.503, 2014 yılı içerisinde 1.482 ve 2015 senesinin ilk 6 ayında ise 551 vatandaşa hizmet verilmiştir. Nilüfer Belediyesi benzer

bir şekilde “Giymiyorsanız Giydirin Kampüs” adlı projeleriyle Nilüfer sınırları içerisinde bulunan kıyafet edinme hususunda yetersiz olan, ihtiyaç sahibi üniversite öğrencilerine 2. el kıyafet yardımı sunmaktadır. NİL PAK Çamaşır Evi Hizmeti de Nilüfer Belediyesi tarafından ailelerinden uzakta yurt ya da kendi kiraladıkları evlerde kalan ve kendi imkanları ile çamaşır yıkama işlemi yapamayan üniversite öğrencilerine yönelik bir projedir. Kimlik kartları ya da öğrenci belgesi ile başvuruda bulunan öğrenciler ücretsiz olarak hizmetten faydalanabilmektedir. 2014 yılında hizmete başlayan proje kapsamında 2014 yılı içerisinde 1.641 öğrenciye ve 2015’in ilk 6 ayında ise 894 öğrenciye hizmet verilmiştir.

Nilüfer Belediyesi ayrıca Üniversite

Öğrencilerine Yönelik Çorba Hizmeti adlı bir proje de yürütmektedir. Çorba ve belirlenen günlerde sunulan simit, poğaç, soğuk sandviç ve çay hizmetinin amacı Nilüfer Belediyesi Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü tarafından üniversitedeki kampüs içerisinde kurulan stantlarda, üniversite öğrencilerinin sabah ve akşam olmak üzere beslenme sorunlarına destek verebilmektir. 2014 yılında hizmete başlayan proje kapsamında 2014 yılı içerisinde 222.887.062 kâse çorba, 7.250 adet poğaç, 6.715 adet simit, 28.660 adet çay dağıtımı olurken, 2015 yılı içerisinde ise 5.983 kâse çorba, 68.428 Adet Poğaç, 62.883 adet simit, 5.255 adet sandviç 20.460 adet çay dağıtılmıştır.

Nilüfer Belediyesi bunlar dışında ayrıca çok çeşitli sosyal sorunlara yönelik olarak Gençlik Forumları düzenlemekte ve gençlerle birlikte toplumsal sorunlara çözüm önerileri oluşturmaktadır.

Pendik Belediyesi ise Avrupa Birliği Hayat boyu Öğrenme Programı 2011 Leonardo da Vinci Yenilik Transferi projesi olan "CoPro Integration" kapsamında genç çalışanların sosyal ve mesleki entegrasyonlarının sağlanmasını amaçlayan "Çalışan Gençlerin Sosyal ve Mesleki Uyum" adlı projeyi Almanya, Belçika, Fransa, İtalya, Slovenya'daki ortaklarıyla birlikte ve Türkiye'de Pendik İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, Pendik Belediyesi, PESİAD, Marmara Eğitimciler

Derneği, Sakarya Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi'nin desteğiyle yürütmüştür. Proje kapsamında pedagojik ikinci şans modeli olarak yeni eğitim modülleri geliştirilmiş, sosyal çalışmacılar, eğitimciler, yöneticiler için eğitim modülleri oluşturulmuş, mesleki eğitim politikalarını oluşturan karar vericiler için eğitim, staj ve istihdam stratejilerini içeren belgelerden oluşan veri tabanı hazırlanmış, gençleri işgücü piyasasına teşvik etmek için 15 gence rehberlik ve pilot eğitim verilmiştir.

Pendik Belediyesi'nin diğer bir Avrupa Birliği Gençlik Programı kapsamında yürüttüğü Gençlik Girişimleri projesi "Pendik Kütüphane Gönüllüleri" adını taşımaktadır. Proje kapsamında Pendik'te faaliyet gösteren ve gençlik merkezlerinden, kütüphaneden yararlanan gençlerin dayanışma, yardımlaşma, işbirliği ve gönüllülük gibi kavramlar etrafında bir araya gelmelerini amaçlanmıştır ve proje süresince gençlerle gönüllülük eğitim seminerleri, kişisel gelişim eğitimleri, tarihi ve kültürel geziler ve kitap toplama kampanyası, gerçekleştirilerek gençlerin farkındalığı artırılmıştır.

Pendik Belediyesi'nin bir başka Avrupa Birliği projesi de "Gençler İçin Ekonomi Okuryazarlığı" adını taşımaktadır. Pendik Belediyesi Koordinatörlüğünde Avrupa Birliği Bakanlığı'ndan alınan destek ile yürütülen projede İtalya, Bulgaristan, Romanya ve İngiltere'den gelen ve Türk gençlerle Pendik'te

temel ekonomi kavramlarının anlatıldığı uygulamalı Ekonomi Okuryazarlığı Eğitimi düzenlenmiştir. Bir hafta süre ile gerçekleştirilen eğitimlerde gençler kendi ülkelerinden örnekler vererek kıyaslamalarda bulunmuş, ekonomi konulu çalıştaylar düzenlenmiştir. Çalıştaylar kapsamında ekonominin temel kavramları ve gençlerin kriz dönemlerinde paralarını yönetmeleri konularında uzmanlar tarafından bilgi paylaşımında bulunulmuş, gelecekte yapılacak proje konuları tartışılmıştır. Kültür paylaşımının da yapıldığı proje süresince gençlere Türk tarihi eserleri kültür gezisi aracılığı ile tanıtılmıştır.

Pendik Belediyesi Bağımlılıkla Mücadele konusunda da Pendik Gençlik Destek Merkezi'ni oluşturmaktadır. "Pendik Gençlik Destek Merkezi" projesi madde bağımlılıklarının önlenmesine yönelik faaliyetler gerçekleştirilecek ve gençlere koruyucu bir çevre yaratmak adına okullar ile faaliyetler yürütülecektir. 12-18 yaş aralığındaki risk altındaki ortaokul ve liselere yönelik olarak hazırlanan projede risk altındaki gruplar ile birebir ilişki kuran kişilerin bağımlılıkla mücadelede büyük bir role sahip olduğu düşüncesi ile ailelere ve okul aile birliklerine ve öğretmenlere ilişkin eğitimler düzenlenecektir. Pendik Belediyesi bu kapsamda ayrıca çocuk ve gençlerin, rehber ve branş öğretmenlerinin, okul idarecilerinin, ailelerin ve toplumun madde bağımlılığı ile

ilgili farkındalık ve bilinç düzeyinin artırılması ve bu yolla gelecek nesillere sağlıklı yaşam becerilerinin kazandırılması ile sağlıklı birey, sağlıklı aile, sağlıklı toplum oluşumuna destek sunmak, toplumsal huzur ve barışı tesis etmek, ülkenin maddi ve insan kaynaklarının verimli kullanılmasına destek olmak amaçlarıyla çalışan Pendik Gençlik Destek Merkezine de sahiptir. Pendik İlçe Eğitim Müdürlüğü, Marmara Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi ile birlikte yürütülen projede Pendik ilçesinde görev yapmakta olan tüm rehber öğretmenlere konu ile alakalı eğitim verilmiş ve üç okulda pilot uygulamalar yapılmıştır.

Eskişehir Odunpazarı Belediyesi ise "Wood is Good Ağaç Güzeldir" Dünya Ağaç Günü Etkinliği ile Uluslararası Ahşap Kültürü Derneği (IWCS) ve Türkiye Ormancılar Derneği (TOD) ortaklığında Odunpazarı'nda 2015 yılı Dünya Ağaç Günü kutlamalarını gerçekleştirmiş ve özellikle gençlerin ve çocukların katılımı ile Vadişehir Mahallesinde 35.000 m² alana yapılan "Barış Ormanı" ile doğayı seven çevreci gençler yetiştirilmesine katkı sağlamıştır.

Antalya Büyükşehir Belediyesi ise "Hobi Kursları" adlı faaliyeti ile gençlerin boş zamanlarını değerlendirmesi, el becerilerini geliştirerek özgüvenlerini arttırmalarını desteklemek amacı ile kurs programları düzenlemektedir. Faaliyet kapsamında elde edilen sonuçlar gençlerin toplumda psiko-sosyal kişisel, ruhsal

gelişimlerine katkı sağlanmasıdır.

Antalya Büyükşehir Belediyesi ayrıca “Engelli Gençlere Temsili Askerlik” faaliyetini de yürütmektedir. Faaliyet kapsamında engelli gençler için bir günlük temsili askerlik uygulaması yapılmakta ve askerlik çağındaki gençlere ve ailelerine törenle özel bir gün yaşatılmaktadır.

Antalya Büyükşehir Belediyesi’nin bir başka faaliyeti de başvuruda bulunan gençlere alanında uzman meslek elemanları tarafından danışmanlık hizmetlerinin verildiği “Danışmanlık Hizmeti” faaliyetidir. Faaliyet kapsamında gençlerin psikolojik ve hukuki sorunlarına çözüm getirilmeye çalışılmaktadır.

Burdur Belediyesi ise çocuk ve gençlerin kişisel ve sosyal gelişimlerini sağlamak için 8 bin 500’ün üzerinde öğrenciyi tiyatro, gezi, kurs gibi sosyal faaliyetlere dahil etmek; topluma faydalı bireyler yetiştirmek, okullarda geri dönüşümün sağlanmasına uygun ortamlar ve seminerler düzenlemek, risk altındaki gençlerin korunmasına yönelik olarak ortaokullarda el becerisini ve üretkenliği teşvik eden kurs ve yarışmalar düzenlemek amacıyla “Geri Dönüş Yok” adlı projeyi hazırlamaktadır. Burdur İl Milli Eğitim Müdürlüğü ortaklığında gerçekleştirilecek projenin 12 ay sürmesi planlanmaktadır.

Gebze Belediyesi ise gelecek nesiller için önemli ölçüde risk oluşturan madde

bağımlılığı ve uyuşturucu madde kullanımını

engellemek, bu konuda gençleri, aileleri ve toplumu bilgilendirmek; madde bağımlılığının yaşam boyunca oluşturacağı olumsuz etkileri anlatarak insani zenginliklerin aktif kılınmasını sağlamak ve Çanakkale Zaferi ve 100. yılının önemini, madde bağımlılığı ile birlikte işleyerek farkındalık oluşturmak hedefleriyle “Bir Nefes Vatan” adlı projeyi yürütmektedir. Gebze İlçe Emniyet Müdürlüğü ve Gebze Yeşilay Şubesi ile birlikte yürütülen proje kapsamında uyuşturucu ve madde bağımlısı gençlere Çanakkale’de çocuk yaşta şehit olan dedelerinden bir mektup yazılmış ve yazılan mektup Safranbolu’da uzman bir ekip tarafından 50 kişilik oyuncu kadrosunun rol aldığı kısa bir film haline getirilmiştir. “Bir Nefes Vatan” projesinde madde bağımlılığı ve uyuşturucu tehlikesine dikkat çeken güçlü mesajların verilmesi için Gebze’deki tüm okulların katıldığı binlerce öğrenci 100 yıl önceki dönem kıyafetleriyle ve Gebze Yeşilay Derneğinin desteği ile yazılan

mektubu Gebze merkezindeki tüm esnafa ve vatandaşlara dağıtmıştır. Mektupta “Biz bu vatan için çocuk yaşta şehit olduk. Siz kendi vücudunuza (vatanınıza) sahip çıkıyor musunuz?” mesajı verilmiştir. Proje ayrıca bir fotoğraf sergisi ve kısa film ile desteklenmiştir.

Mersin Büyükşehir Belediyesi ise uyuşturucularla ve uyuşturucu bağımlılığı ile mücadelenin geliştirilmesi, güçlendirilmesi ve geleceğe yönelik planlamaların yapılması hedeflerini içeren ve Mersin Valiliği Halk Sağlığı Müdürlüğüne yürütülen Mersin İli Uyuşturucu Yerel Eylem Planı çalışmalarında yer almaktadır. Ayrıca Mersin İli Uyuşturucu Yerel Eylem Planında belirtilen ve sorumluluk alanına giren stratejik amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesi için Mersin Emniyet Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü tarafından düzenlenen ve Mersin Büyükşehir Belediyesi işbirliğinde yürütülen Mersin Narkotim projesinde eğitim ve tanıtım materyalleri desteği verilmektedir. Bunların yanı sıra sağlıklı bir toplum oluşturmak ve toplum sağlığını korumak amacıyla rehabilitasyon, eğitim ve sosyal yaşama geri dönüş hazırlık başlıklarını kapsayacak düzeyde madde bağımlılığı ve tedavisi ile ilgili bir merkez kurmayı da planlamaktadır.

Eskişehir Odunpazarı Belediyesi ise “Sokaktan Sahneye” adlı bir proje ile gençleri madde bağımlısı olmadan sokaklardan almak ve

onlara yönelik Türk Halk Müziği, Halk Dansları, tiyatro, çalgı aleti eğitimi vermek; tiyatro çalışmalarında çıkartacakları oyunlarda birey olmayı ve öz güveninin artmasını sağlamak; müzik ve dans eğitiminde gençlerin yeteneği ve sahne performanslarını geliştirmek, bedenlen ruhen gelişmelerini sağlamak; enstrüman eğitimlerinde başarı sağlayan öğrencilerin kendi yeteneklerini geliştirip sanatını icra etmesi ve başka öğrencilere ders vermelerini sağlamak amaçlarıyla bir faaliyet gerçekleştirmektedir.

Eskişehir Odunpazarı Belediyesi ayrıca “İl Uyuşturucu Eylem Planı” projesi kapsamında her türlü doğal ve sentetik uyuşturucu maddeler ve bunların üretiminde kullanılan ara kimyasalların yerel boyutta kaçakçılığını, kullanımını, dağıtımını ve sokak düzeyinde satışını engellemek amaçlarıyla çok sayıda kurumla ortak çalışmalar yürütmektedir.

Erzurum Büyükşehir Belediyesi de uyuşturucu madde ile mücadele konusunda Bağımlılık Yapıcı Maddeler İle Mücadele Kapsamında Tiyatro Etkinlikleri gerçekleştirmeyi planlamaktadır. Hazırlanan proje kapsamında bağımlılık yapıcı madde kullanımını caydırıcı etkinlikler, sportif aktiviteler, yetişmekte olan nesle spor bilinci ve alışkanlığını kazandırmak, bağımlı kişilerin sağlıklarına kavuşmasında yardımcı olup topluma kazandırmak, ailelere destek sunarak bağımlılık yapıcı madde kullanımının önüne geçmek ve gençlerin ve şehrin sağlığı

ve güvenliği için uyuşturucuyla mücadeleye etkili bir şekilde destek vermek hedeflerini kapsamaktadır.

Kocaeli Gebze Belediyesi “41 Genç 41 Gelecek Projesi” ile gençlere yönelik çok aşamalı bir proje yürütmektedir. Proje kapsamında seminerler, şehri ve toplumu tanıma gezileri, şehir tiyatrosu programı, fidan dikimi etkinliği, şehir dışı geziler, sosyal sorumluluk etkinlikleri ve benzeri faaliyetler gerçekleştirilmiştir. Proje sayesinde katılımcı gençler kendi özgünlüğünü ve yeteneklerini keşfetmeye, kendine güven

duyma ve güçlü yanlarını harekete geçirmeye, yaşadığı sosyal çevrenin zenginliğini fark etmeye ve doğanın ve hayatın emanet olduğunu kavramaya başlamışlar, tarihi derinliğini, medeniyet zenginliğini fark etmeye, insani gelişimini, sağlıklı kimlik inşasını engelleyecek faktörlere karşı farkındalık kazanmışlar ve kişisel hedeflerini kişilik zenginliğine uygun şekilde belirleme ve hayata değer katmaya başlamışlardır.

Tayakadın Mh. Doyuran Sk. No:13 Osmangazi / BURSA
Tel&Faks: +90 224 235 23 99 • +90 224 235 34 70

www.skb.org.tr

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin
5 inci maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde bandrol taşıması zorunlu değildir.